

Iktató szám: Sz-427/2012.

Budapest Főváros IX. Kerület
Ferencváros Önkormányzata

ELŐTERJESZTÉS
A Humán Ügyek Bizottsága
2012. július 9-i ülésére

Tárgy: A József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Pedagógiai programjának módosítása

Előterjesztő: Formanek Gyula alpolgármester

Készítette: Dr. Gáspár László irodavezető, Humánszolgálati Iroda

Előzetesen tárgyalja: -

Az előterjesztés a jogszabályi rendelkezéseknek megfelel: dr. Enyedi Mária s.k.

Az előterjesztéssel kapcsolatos törvényességi észrevétel:

A döntéshez egyszerű

X

 többség szükséges.

Az előterjesztés a kifüggesztési helyszínen közzétehető:

igen

X

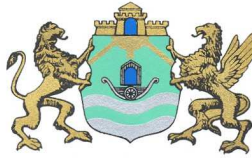
nem

Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni.

X

Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni.

Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható.

**BUDAPEST FŐVÁROS IX. KERÜLET FERENCVÁROS ÖNKORMÁNYZATA
ALPOLGÁRMESTER**

Ügyiratszám: Kp/24428-16/2012/IV.

Tisztelt Bizottság!

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a 213/2012. (V. 17.) számú határozatával jogutódlással megszüntette a Dominó Általános Iskolát (a továbbiakban: Dominó Iskola) és jogutódként a József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményt (továbbiakban: József A. Iskola) nevezte meg.

A Képviselő-testület a fenti döntésének megfelelően a 214/2012.(V. 17.) számú határozatával módosította a József A. Iskola alapító okiratát is. A Dominó Iskola megszűnésének és a József A. Iskola alapító okirat módosításának megfelelően a József A. Iskola elkészítette a Pedagógiai programja szükséges módosításait.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 44. § (1) bekezdése szerint a pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. A fenntartó a pedagógiai program jóváhagyása előtt köteles közoktatási szakértő véleményét beszerezni.

Az intézmény módosított Pedagógiai programját a tantestület 2012. április 23-i értekezletén fogadta el, a szülői közösség és a diákönkormányzat élt vélemény-nyilvánítási jogával, és támogatta a módosítást.

A jogszabályi előírásoknak megfelelően a József A. Iskola Pedagógiai programját független közoktatási szakértő, törvényességi, szakmai, tartalmi, eljárási szempontok figyelembe vételével megvizsgálta, és fenntartói jóváhagyásra megfelelőnek találta.

A dokumentum elfogadása pénzügyi többletköltséggel nem jár. Az intézmény rendelkezik a Pedagógiai Programban felsorolt oktató-nevelő munkát segítő eszközökkel, felszerelésekkel.

A szakértői vélemény alapján a József A. Iskola Pedagógiai programjának módosítása megfelel a szakmai és törvényességi elvárásoknak, tehát javaslom a dokumentum fenntartói jóváhagyását.

A szervezeti és működési szabályzatról szóló 28/2011. (X. 11.) önkormányzati rendelet 1. számú melléklet II. 3. f) pontja szerint a bizottság dönt a szakterületén működő intézmények szakmai programjának elfogadásáról.

Budapest, 2012. július 4.

**Formanek Gyula s.k.
alpolgármester**

Mellékletek:

1. számú: József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Pedagógiai programjának módosítása
2. számú: József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Pedagógiai programjának egybeszerkesztett változata
3. számú: Szakértői vélemény

Határozati javaslat:

Budapest Főváros IX. Kerület Ferencváros Önkormányzatának Humán Ügyek Bizottsága úgy dönt, hogy

1./ jóváhagyja a József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény Pedagógiai programjának módosítását.

Határidő: 2012. július 9.

Felelős: Formanek Gyula alpolgármester

2./ felkéri a Polgármestert a jóváhagyási záradék aláírására.

Határidő: 2012. július 31.

Felelős: Dr. Bácskai János polgármester

**József Attila Általános Iskola és
Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Egyesített.**

**PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK
MÓDOSÍTÁSA**

35.oldal.

Iskolánk Ayres-teremmel rendelkezik. A terem a tanulási nehézséggel és zavarokkal, figyelmi problémákkal, beilleszkedési nehézségekkel, és/vagy hiperaktivitással küzdő gyerekek játékos fejlesztésére szolgál. A terem segítségével a gyerekek intuitívan visszatérhetnek a külvilág és saját testük, annak működésének megismerésében, felismerésében azon fejlődési szakaszokhoz, ahol fejlődésük feltehetően megrekedt.

36. oldal.

Alsó tagozaton: minden évfolyamán naponta 15-20, esetleg 30 perces elfoglaltságot jelent kisebb-vagy nagyobb csoportokban. A tanulói tevékenység ahhoz a konkrét meséhez kapcsolódik, amelyet a tanító az adott időszakra tervezett. A mesék minden életkorban segítik a gyermeke lelki fejlődését, világképének alakulását, a gyermekben kialakult kérdések megválaszolását, a feszültség oldását. Segíti őt önmaga megismerésében, a világban való eligazodásában. Segíti a jó és rossz felismerésében, értékrendet ad. A mesefeldolgozás befejező, de lényeges szakasza az időközben elkészült produktumok: rajzok, festmények, saját készítésű mesekönyv bemutatása, kiállítások szervezése, dramatizált meserészletek bemutatása. Fontos, hogy a gyermekekben kialakuljon az önértékelés képessége, mások munkájának megbecsülése, elismerése.

39.oldal.

1. A mentor hetente legalább egyszer alkalmat biztosít a gyerekek számára beszélgetésre, négy szemkört is, és az egész csoporttal közösen is, függően a beszélgetés témájától.
2. A mentor jogosult és kötelezett a tanuló minden iskolai ügyében eljárni (pl. jutalmazni, fegyelmezni stb.). Rendkívüli esetekben (pl. kiemelkedő eredmények, jutalmazás, büntetés, a megállapodásuktól a tanuló érdekében való eltérés stb.) köteles a kisiskola vezetőjével, szükség esetén a többi mentorral, szaktanárokkal, szülőkkel, általánosan az adott ügyben érdekeltekkel egyeztetni.
3. A mentor tartja a kapcsolatot a szülőkkel. Tájékoztatja őket a tanuló iskolai munkájáról, pedagógiai, képzési ügyekről éppúgy, mint anyagi kérdésekről, vagy más programokról. A rendszeresen tájékoztatás kötelezettsége azt jelenti, hogy a szülőket a tanuló iskolai életéről, tanulmányi eredményeiről, legalább havi rendszerességgel értesíti, s félévente legalább kétszer személyes megbeszélést is folytat, s minden lényeges kérdésben egyeztet velük.

42.oldal

- Törekszünk arra, hogy a tanulók is értékeljék önmagukat, legyenek képesek megállapítani, hogy saját maguk által a tanév elején kijelölt célokhoz képest, mi érték el a tanév végére.
- Amennyiben a sajátos nevelési igényből fakadó hátrány organikus eredetű, a követelmények és elvárások nem egyezhetnek meg a többségi gyermekcsoportra alkalmazottakkal.

45.oldal.

- A továbbhaladás feltételeinek meghatározása tehát a SNI tanulók esetében egyénre szabott megítélést igényel: mindig abból a szempontból, hogy a továbbhaladás vagy az évismétlés nyújt-e számára nagyobb segítséget a későbbi társadalmi beilleszkedésben, az énkép pozitív irányú alakításában.

51.oldal.

A nevelőtestület szakértelme meghatározza az intézmény működését, az információs kapcsolatok a célokat szolgáló eljárások, valóban a működés elősegítői legyenek. E folyamatban meghatározó az iskolavezetés tevékenysége, törekvései, kompetenciája, felkészültsége.

52. oldal.

Fontosnak tartjuk, hogy MINDEN GYERMEKBEN észrevegyük akár a legapróbb értéket is”

59-61oldal.

- **Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez szükséges eszközök, felszerelések**
- Egyéni fejlesztő szobák és berendezéseik:
 - 1 db logopédiai szoba
 - 1 db ayresterápiás szoba
 - 2 db egyéni fejlesztő szoba
 - 1 db pszichológusi szoba
- A fejlesztő tevékenységhez szükséges játékpark:
 - Memórijátékok, lottójátékok
 - Puzzle játékok, különböző méretben és darabszámban
 - Állatcsaládok
 - Abakusz
 - Fagyöngy
 - Ügyes boci
 - Differix
 - Figurix
 - Bevásárlósat játszom!
 - Tik-Tak, junior
 - Maszírozó labdák
 - Szivacs labdák

- Logico táblák, lapok
- Minilük tábla
- Domino játékok
- Activity
- Hangszerek: cintányér, dob, xilofon, csörgők
- Tapintható, megfogható formák
- Betű , számkártyák
- Geometriai formák
- Trambulin
- Tér-, időtudatosságot fejlesztő játékok
- A fejlesztő tevékenységhez szükséges szoftverek:
- Logopédiai szoftverek:
- ABC Professzor
- Anyanyelvi gyakorló szoftver
- Helyesírási gyakorló szoftver
- Beszédkorrektor
- Betűvarázs
- Dinamikus olvasási program
- Dyslex programcsalád
- Varázsbetű programcsalád
- Manó szoftvercsalád
- A fejlesztő tevékenységhez szükséges egyéb eszközök:
- Cd-s, kazettás, rádiósmagnó
- Kamera
- Számítógép
- Kazetták
- Fejlesztő szakkönyvek
- Nyomtató
- Ayres terem legfontosabb eszközei:
- labdák különböző méretben, formában
- tányérhinták
- mászókötel
- ejtőernyők
- egyensúlyozó tölcser
- mérleghinta
- cseppháló

- tojás hinta
- ugródeszkák
- gördeszkák
- lépegetők
- függő létrák
- függőágy
- sílécek
- gumibroncsok
- szivacs labdák
- szivacs szőnyeg
- gólyaláb, elefántláb, egyensúlyozó félgömb
- rollerek

Budapest, 2012. április 23.

.....
dr. Gencsev Plámenné

**József Attila Általános Iskola és
Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Egyesített.**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

1095 Budapest, Mester u. 67

2012.

PEDAGÓGIAI PROGRAM, MÓDOSÍTÁSOK

- a 2004-ben módosított, és
- a 2004/2005-ös tanévben - az 1. osztályban felmenő rendszerben - életbe lépett pedagógiai programunk átdolgozása.
- **Módosítva 2010. május 15.**
- **A 2010 /2011 tanévben a pedagógiai program módosítás oka volt a TÁMOP 3.2.4 Pályázat benyújtása.**

A program újabb felülvizsgálata és átdolgozása az alábbi törvényi változások miatt szükséges:

Közoktatási törvény változásai

A Nemzeti alaptanterv változásai (202/2007. (VII. 31.) Kormányrendelet)

A Közoktatási törvény és a Nemzeti Alaptanterv (NAT) folyamatos módosításának okai:

- Az iskolákban tapasztalható oktatásközpontúság, „adatbázisok” tanítása az érzelmi nevelés, és a készségek fejlesztése helyett,
- A hátrányos helyzet növekedése az iskolai tanulmányok alatt,
- Az idegennyelv-tudás és az informatikai tudás hiánya

A Közoktatási törvény és a NAT módosításának célja:

- A tanulás képességének egész életszakaszban való megalapozása.
- A jogi egyenlőség, társadalmi esélyegyenlőséggé való bővítésének szándéka.
- A tananyag zsúfoltsága és a nem megfelelő pedagógiai eljárások miatt kialakult túlterhelés megszüntetése.
- A felnőtt, konstruktív életvitelhez szükséges kulcskompetenciák megalapozása, fejlesztése.

A József Attila Művészeti Általános iskola hitvallása, hogy a gyermekek érdekében, folyamatosan követjük a törvényi, társadalmi változásokat.

Tudjuk, hogy iskola feladata az állampolgárrá nevelés s olyan kompetenciák kialakítása, amellyel hasznosan szolgálhatják hazánkat.

Tudjuk, és tapasztaljuk, hogy oktatás piacosodása következtében az iskola is a gazdasági versenyre felkészítő tényezővé válik. A növekvő piaci igények versenyképes tudást követelnek. Az iskolától, várja a társadalom, hogy hasznos képességeket alakítson ki a felnövekvő nemzedékben, legyen alkalmas:

- **konstruktív életvezetésre,**
- **folyamatos tanulásra és önfejlesztésre,**
- **a tolerancia képességére,**
- **kommunikációs és együttműködési képesség alkalmazására,**
- **idegen nyelvi kommunikáció elsajátítására,**
- **legyen kezdeményező és vállalkozói igénye.**

A József Attila Művészeti Általános Iskola tantestülete, vezetői tudják, alkalmazkodniuk kell az új igényekhez, folyamatosan megújulásra készen kell állni a fenti célok elérésének érdekében. Ehhez figyelni és értékelni kell az iskola legfontosabb partnereinek (szülők, tanulók, fenntartó) igényeit és elvárásait.

A József Attila Művészeti Általános Iskola, és AMI értékes hagyományaira építve, széles tevékenységkínálattal, a tanulók sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával, törekszik a kor kihívásainak és a tanulók igényeinek megfelelni.

BEVEZETÉS

A kisgyerek olyan, mint egy nyitott könyv, csak gazdag tartalommal kell megtölteni és minél fiatalabb korban, kell kibontakoztatni a tehetségét. Választási lehetőségek sorát kell megnyitni ahhoz, hogy mire a nagykorúság határát eléri, addigra az ezernyi terület között jól válasszon. Ha mégsem? Akkor sem dől össze a világ, mert a jó tanár a kudarcokból is okul, a jó diák pedig elfogadja azt, amin nem változtathat. Csakhogy nem minden diák jó diák, és nem mindenki képes kitartani addig, míg a ráfordított idő és energia meghozza gyümölcsét, amikor a szorgalom és akarat révén az átlagosból kitűnő válik. A tehetség fontos, ám önmagában nem záloga a boldog jövőnek. A fogékonyság, az érzékenység és a kíváncsiság, amelyek minden gyerek veleszületett képességei, gondos kezek munkájával, érzelmi intelligenciává alakulhatnak. Felismerni véljük, kiből mit lehet fejleszteni, és képesek vagyunk megtanítani a megtaníthatatlannak tűnőt is. De vajon tudjuk-e pótolni az elveszett gyerekkort, a tananyag beható ismerete elegendő élettapasztalatot nyújt-e?

Tudja-e az iskola pótolni, a tanulók szociális s mentális hiányait. Képesek vagyunk e arra, hogy nevelési segítséget nyújtsunk a képességihiányos és mentálisan elmaradott gyermekeknek és szüleiknek.

Felismerjük-e és bátorítjuk-e a gyorsan változó időkhöz való alkalmazkodásra a gyereket és a pedagógust? Hangsúlyt helyezünk-e a gyerekek élményére, személyiségére és szociális érzékenységére.

Évekkel ezelőtt tantestületünk ezen kérdések megválaszolása érdekében elindult egy úton, amely sok tapasztalattal és szerény, eredménnyel szolgált.

Dr. Gencsev Plámenné
igazgató

1. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Olyanná kívánjuk az iskolát alakítani:

- ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket,
- ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori sajátosságainak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok,
- ahol a széleskörű tevékenységkínálat segítségével a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja a sikerélmény,
- ahová mindezekért a szülők szívesen hozzák gyermekeiket,
- ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát, megtalálja azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért és alkotói szabadsága kibontakozhat,
- amelyik rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a tanulók, a szülők és a fenntartó igényeihez.

A József Attila Általános és Alapfokú Művészeti Iskola többcélú intézmény.

A kialakult hagyományok, s a szakmai logika egyaránt azt diktálja, hogy az intézményegységek megőrizték önálló arculatukat, folytathassák – amennyire ez rajtuk múlik– megkezdett útjukat. Ezt a törvényi szabályozás alapján teszik, amely kimondja: az intézményegységek szervezeti és szakmai tekintetben önállóak. A pedagógiai program maga is tükrözi ezt a felfogást, s önálló részekben adja meg a két közoktatási intézményegység programját.

A pedagógiai program a nevelőmunka alapidokumentumaként a törvényben előírtak rögzítésén túl:

- Világos képet ad az intézményegységek pedagógiai értékrendjéről.
- Rögzíti a pedagógiai működés tartalmi és szerkezeti kereteit.
- Eligazítást jelent a napi munkából adódó konfliktusok megoldása során.
- Alapot biztosít és egyben keretet ad az önfejlesztő intézményi működés számára.
- A középtávú és az éves programok bázisául szolgál.
- Tájékoztatja az iskola és a művészeti iskola munkája iránt érdeklődőket.
- A fenntartóval való megállapodás dokumentuma.

1. 1. CÉLCSOPORT

A Ferencvárosban a rendszerváltozás után elindult egy lendületes épület rehabilitációs program, amelynek eredménye, hogy a belső területek egy része szép lassan megváltozott. Kicserélődött a lakosság, az itt élő szegény családok egy része kénytelen volt elköltözni. Sokan a Külső-Ferencváros területén kaptak szoba-konyhás lakásokat, így szép lassan ezen a területen is kicserélődött a lakosság. Míg 1994 - n az iskolánkban csak 60% volt a roma tanulók aránya, addig 2000-ben már 80%-ról, napjainkban pedig roma iskoláról beszélhetünk. 1998-2004-ig éreztük a vidékről tömegesen felköltöző családok folyamatos áramlását. E családok egy része letelepedett az iskola környékén. A rendszerváltás idején a „Dzsumbuj” mindössze 3 lakóházat jelentett, ma már egy egész negyedet fed le ez a fogalom. Mi tartozik a „Dzsumbuj” negyedbe? Illatos út, Kén utca, Koppány utca, Földvári utca, Gubacsi út, Beöthy utca. Hentes utca.

Az évek óta tartó lefele mozgó társadalmi spirál, s a tanulók fizikai környezetének rohamos romlása miatt a Ferencváros e területe, egyre jobban leszakad a kerület többi részétől. Megnehezíti az itt élő családok sorsát, az, hogy egyre szaporodó fiatalok bandák egyre

inkább kiterjesztik működésüket. Ezek a bandák általában olyan fiatalokkal működnek, akik kimaradtak a középiskolákból, és nem találják a helyüket a társadalomban, nincs munkájuk, sőt éppen a befejezetlen iskola miatt, lehetőségeik nincsenek a mindennapi életbe való betagozódásra.

Az iskola ugyan sokat tehet, a tanulók kezdeti lemaradása, okozta kudarcok enyhítéséért, de a hatékony megelőzésben döntő, a gyermek első három életévé.

A kialakult helyzeten változtatni., a lemaradást enyhíteni, csak akkor lesz képes a társadalom által fenntartott iskola, ha komplex kerületi programot dolgoznak ki foglalkoztatás, lakhatás, szociális ellátás, egészségügy – területén, s e területeken hatékony fejlesztéseket valósítanak, meg.

Az állam képes a jogi egyenlőség biztosítására, de a társadalmi egyenlőség megteremtése nem az oktatás feladata. Az iskolai nevelés és oktatás feltételeinek javítása önmagában csak korlátozott eredményeket képes indukálni.

A József Attila Művészeti Általános Iskola megítélése ellentmondásos helyzetet eredményez. A kiváló szakmai munka sem tudja feledtetni „a roma iskola bélyegét” és a cigányokkal szembeni előítéleteket melyek sajnos erősödnek. Az iskola tanulóinak továbbtanulási mutatói kedvezőek, a kompetencia-mérésen átlag körül teljesítenek még a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók eredménye is 400 feletti, ami igen jó teljesítmény országos viszonylatban is. Környezethez, és a mérhető eredmények eléréséért, változtatni kényszerültünk módszertani kultúránkon. Arra a meggyőződésre jutottunk, hogy az iskola ugyan nem szociális gondozási központ, de ha eredményeket akarunk elérni, akkor a kezdetben, amikor a tanuló először lép be az iskolába, illetve minden tanév kezdetekor a gondozásra – FEJLESZTŐ nevelésre, majd az oktatásra kell helyezni a hangsúlyt. Ezzel a gondozási – nevelési – oktatási struktúrával részben elérhető a lemaradás csökkentése, tanulóink felzárkóztatása.

2. PEDAGÓGIAI ELVEINK

„pedagógusok mernek a gyerekek szükségleteiben gondolkodni.”

Évekkel ezelőtt az **alternatív iskolamodellekből** olyan program elemeket választottunk, **amelyek az esélyegyenlőséget** hatékonyan szolgálják. A választott program elemek közül az alábbiak szerint szerveztük iskolánk arculatát.

Differenciált tanulásszervezés, osztályok bontása, a házi feladat nélküli iskola modelljének megvalósítása érdekében testületünk az epochális, a projekt pedagógia, az interaktív tanulás, csoportmunka módszertanának alkalmazását vállalta.

E módszerek segítségével alkalmazkodtunk gyerekeink teljesítőképességéhez és tanulási üteméhez. **A művészeteket, mint alapvető fejlesztési eszközt használjuk,** és olyan tevékenységi formákat választunk, amelyek tanulóink fejlesztéséhez leginkább hozzájárulhatnak.

Esélyt biztosítunk ahhoz, hogy tanulóink tehetségük, képességeik szerint fejlődhessenek, a továbbtanuláshoz és az életkezdéshez szükséges alapismereteket elsajátíthassák.

Az iskolaszervezetet, amelyet kialakítottunk, fejlesztünk egyaránt gondolkodik a pedagógusok és a gyerekek szükségleteiben.

Iskolánk nem csak a tanulóink, hanem a pedagógusok iskolája, autonóm pedagógiai műhelyként működik. Az iskola pedagógiai stratégiáját, nevelésfilozófiai elveit, pedagógiai módszereit, tanterveit, képzési programját az itt dolgozó pedagógusok hozták létre. A legfelső döntéshozó fóruma a nevelőtestület. A nevelőtestület munkáját az öngazgatás, a pedagógusok közötti együttműködés előírása jellemzi.

- Iskolánk pedagógiai működése során arra törekszik, hogy minél több gyereket segítsen ahhoz, hogy kiművelje képességeit, kiteljesítthesse önmagát.

- Iskolakoncepciónk olyan etikai, pedagógiai értéknormákon alapul, mint a társadalmi felelősség, a társadalmi esélyteremtés, a teljesítőképesség, tolerancia és a kulturális együttélés. Ennek érdekében úgy alakítjuk ki helyi nevelési rendszerünket, hogy az iskola az adott körzetben képes legyen teljesíteni személyiségfejlesztő, műveltséget adó társadalompolitikai feladatait.
- Az iskola szerkezetét és nevelési- oktatási eljárásait úgy alakítjuk ki, hogy a diákok minél többféle tevékenységben, és minél hosszabb ideig próbálhassák ki magukat, világos tudást tudjanak szerezni önmagukról és a világról.
- Ösztönözzük az egyéni utak kipróbálását, a tehetségfejlesztést, a teljesítőképességnek megfelelő irányok megtalálását. Külön programokkal segítjük azon tanulóinkat, akik tanulási nehézségekkel küszködnek, és sajátos családi okaik miatt lemaradnak évfolyamuk szintjétől.
- Mindezek a tevékenységek azt szolgálják, hogy csökkentsük az iskola szelekciós szerepét, ennek helyébe a fejlesztő támogatás, a téves utak korrigálásának megoldásai lépjenek.
- Az iskolaéveket nem egyszerűen felkészítési időszaknak vesszük, valamiféle előkészítő életszakasznak tartjuk, hanem a gyerekvilág sokszínű, meghatározó színterének. Ezekből következik, hogy az iskola világát a gyerekek helyzete, szükségletei, érdekei, a társas és közösségi igényei határozzák meg, vagyis **működésünk gyermekközpontú.**

2. 1. A PEDAGÓGIA ELVEKET KISZOLGÁLÓ ISKOLAKONCEPCIÓ

Olyan iskolaszervezetet kialakításának fejlesztésén dolgozunk, amely tevékenység rendszerében és szerkezetében képes a nevelőmunka a pedagógusoktól telhető teljességet kínáló időbeni és tartalmi kiterjesztésére. A nevelőtestület a tanulók szükségleteiben gondolkodik. Olyan átfogó oktató-nevelő munka fejlesztéséért dolgozunk, amely erősen differenciál, alkalmazkodik a gyerekek teljesítőképességéhez, tanulási üteméhez.

Nevelési alapelveik:

- Feltétlen **nyitottság**. Olyan működés, amely mellett az iskola nem zárkózik el senki felvételétől és minőségi kritériumokat, nem szabhat, másfelől nem tarthat vissza senkit.
- Folyamatkövető **differenciálás**. A gyerekek tanulását nagyon tudatosan, folyamatként kezeli, köteles fejlődésüknek menetét nyomon követni. Olyan differenciálási technikákat alkalmaz, amelyek rugalmasak, hozzáigazíthatók a gyerek menet közbeni változó állapotához.
- **Folyamatszolgáló értékelés**. Szolgál, és nem minősít, minden értelemben informálja a tanulót és tanárt a teljesítmény tartalmáról, arról, hogy mi volt a jó és mi a rossz. Ez az értékelés a tanulónak és a tanárnak is szól.
- A **kooperatív differenciált tanulásvezetést**, módszertanát és a projektek szervezése.
- A különböző képességű és érdeklődésű gyerekek, **nevelésének egysége**.
- A **tehetséggondozás** nem elit közösségek létrehozását jelenti, hanem az új képzési szintek és formák alkalmazását.
- Fontos elem a **lemaradás megakadályozása** (differenciálás az iskola tevékenység rendszerében)
- Az országos és a kerületi méréseknél a magas hozzáadott pedagógiai érték elérése.
- A tanulói **tevékenység központúságára** építünk.

A mi iskolánknak az előnye, hogy a tanuló nem csupán tanulási időt tölt, hanem segítséget kap a magára találáshoz és testi, szellemi fejlődéséhez. Az általunk választott iskolaszervezet rugalmas, gyorsan tud alkalmazkodni a gyerekek képességeihez, érdeklődéséhez. Lényegesnek tartjuk, hogy a tanulóknak tudatosítsuk, hogy az életben, mindenki, találhat lehetőséget.

Célunk, a különböző szintű adottságaikkal, eltérő mértékű fejlődésükkel, az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket, legyenek képesek a választott szakmaterület elsajátítására és a munkaerőpiacon való elhelyezkedésre.

Az SNI tanulók fejlesztésével kapcsolatos céljaink gazdagodtak a Domino iskolával való egység következtében:

- Az oktatási-nevelési folyamatokban személyre szabott oktató-nevelő munkával, toleráns környezet kialakításával. integrált oktatással, esélyeik javításával, a szocializációjuknak megfelelő eljárásokkal fogunk hozzá az SNI –s tanulókkal való foglalkozásnak.
- Minden osztályfőnök és szaktanár kiemelt feladata: A tanuló kognitív, affektív és pszichomotoros képességeinek fejlesztése, a tanulás kötelességszerű, igényes, egyre inkább önálló végzése.
- Az iskola minden foglalkozásának egyik meghatározó célja és módszere az önállóságra; igényességre; önismeretre; kitartó munkára; együttműködési készségre való nevelés, a közösségi tudat formálása, illetudó viselkedés.
- **Felhasználjuk a Dominó iskola egyéni fejlesztési tapasztalatait. Mindazokat a törekvéseket, amelyekkel fejleszteni, gazdagítani lehet egyéni eljárásokkal is a hátránnyal, mentális hiányokkal küzdő tanulókat-**

3. NEVELÉSI PROGRAM

3. 1. Pedagógiai alapelvek:

- Személyiségfejlesztés elve.
- Képességek fejlesztésének elve.
- Gyermekközpontúság elve.

3. 2. A személyiségfejlesztés elve

A személyiségfejlesztésének elve csak úgy érvényesülhet, ha megfelelő eszközrendszer garantálja, hogy a tanulók sokféle lehetőséget kapnak ahhoz (tanórán és tanórán kívül), hogy szerepek sokaságán kipróbálhassák és megismerhessék magukat.

Olyan pedagógiai utat választottunk, ahol a sokoldalú, sokszínű tevékenységek lehetősége valódi eséllyé teszi a személyiség fejlesztését. A gazdag, sokszínű tevékenységű iskolákban fejlődhet, éretté, felelőssé, a társadalmi életben, az emberi kapcsolatokban jól teljesítményre képes személyiség. Lehetőséget biztosítunk az egyéni képességek, tevékenységekben történő megismerésére, a megbízható önismeret kialakulására.

A fenti elvek megvalósulását hatékonyan szolgálja:

- Az oktatási módszerek megválasztása.
- Tantárgyak integrációra törekvő rendszere.
- Közösségi programok.
- A művészeti iskola kínálata.

- Az egyéni különbségeket elfogadó, megértő és követelménytámasztó pedagógiai attitűd,
- A gyermekek számára érthető követelményrendszer,
- Az egyéni utak kialakításának segítése,
- A tevékenységrendszer sokszínűsége.

Sajátos nevelési igényű tanulók személyiségfejlesztése

Az SNI-s tanulók személyiségfejlődése, a másodlagos szocializációs szintér, a speciális szükségletek jelenléte, adaptált, és differenciált feladatrendszert feltételez:

Az SNI-s tanulók nevelése megváltoztatja a pedagógiai tevékenység egészét, az oktatás és nevelés viszonyát és arányait.

- Az érzelmekhez szóló nevelés képezi alapját minden további pedagógiai hatásnak.
- Az iskolai személyiségformálás iránytűje az atmoszféra, amely a tanulók fejlődéshez szükséges biztonságot, elfogadás melegét sugározza.
- A pedagógiai légkör ereje és töltése elsősorban a pedagógus személyiségéből, interakcióiból ered, aki úgy alakítja az iskolai élet mindennapjait, hogy minél közelebb kerüljön az egyes gyermekhez.
- A tanuló számára lehető legoptimálisabb testi – lelki fejlődést, az értelmi és érzelmi kibontakozást csak az egyéni szükségletekre épülő pedagógiai megoldásokkal érhetjük el.
- A személyiség formálásban betöltött két – hagyományos értelemben használt – alapfunkciója: az ismeretátadás és a képességfejlesztés egymásra épülve, összekapcsolódva, egymást kiegészítve és egyben erősítve jelennek meg.
- Mindezekkel párhuzamosan és velük kölcsönhatásban történik a diszharmonikus rendszerek átszervezése és a következményes károsodások megelőzése.
- A komplex megközelítés és tevékenységrendszer eredményezheti a tanuló személyiségének egyensúlyát a fejlődés korlátai és lehetőségei között.

Az iskolától független szocializációs hatások, életminták, valamint a kortárs csoportok hatása, az információ tömege befolyásolják tanulóinkat.

A tárgyi értékek preferálása negatív hatásokat közvetítenek a tanulók felé

Az iskola közösségében az ember, az élet, a természet szeretetét, megbecsülését, a pozitív életszemléletet, a humanisztikus értékeket kívánjuk ismertetni, megerősíteni úgy, hogy ezek az értékek személyiségük meghatározó vonásaivá váljanak.

A családi nevelés gyengülése, a szülői modellek, szerepek átértékelődése miatt az iskolára jelentős szerep és felelősség hárul.

Az iskola felelőssége, az erkölcsi normák közvetítésében, a tanulás feltételeinek megteremtésében van.

Az iskolában eltöltött idő növekedésével sokoldalú., és több lehetőség nyílik a közösségalkotó minták megismertetésére, az emberi kapcsolatok gazdagságának és az egymáshoz tartozás örömeinek megtapasztaltatására. a tanulók közösségi nevelése, közös élményhez juttatása kiemelt fontosságú.

A kudarcélmények, az elfogadottság és a sikerek hiánya miatt különösen fontosnak tartjuk, hogy a tanulók kisebb, nagyobb morális, és tanulmányi sikerhez való hozzáférjenek.

Mindezek alapján a tanulók személyiségformálásának folyamatában a következőket tartjuk fontosnak:

A pozitívumokra történő támaszkodás, elfogadás, a motiválás, **a sikerélményhez juttatás** napi pedagógia, minden színterén;

A különleges gondozási igény kielégítése érdekében a biológiai, pszichológiai és a szociális tulajdonságok **komplex** megközelítésére, a fizikai, szellemi, erkölcsi fejlesztés egysége és egyenértékűsége megteremtésére törekszünk.;

Napi szinten együttműködünk a két intézmény szakembereivel.;

Törekszünk arra, hogy a kötelező és szabadon választott **tevékenységek egysége**, integrációja az egyéni személyiségfejlődés célja szolgálatába álljon.

A gyermek sajátos életútjának, életesélyének szempontjából döntő kompetenciák kialakítására törekszünk, úgy, hogy:

Felismerhetővé válják a személyiség belső tényezőiben mutatkozó változás:

Felismerje és ismerje önmaga értékeit, nyitottság, érdeklődés;

Igyekvő és szorgalmas legyen;

Legyen érzéke a szépség az esztétikum iránt, legyen kedve a művészetekkel való foglalkozáshoz:

Törekedjék a testi-lelki egészség megővésére, a pozitív értékrend megismerésére;

Alakuljon, formálódjon a tanulási képességek, módszerek, ismeretszerzés iránti kíváncsisága;

Legyen képes az információk feldolgozására és szelektálására;

Fejlődjék a problémamegoldó képessége;

Legyen egyre több ismerete, s alkalmazható tudás képességének elsajátítására;

Erősödjék a kötődése, azonosulása a közösséghez, családdhoz, társhoz, hagyományhoz, hazához, kultúrához.

A személyek között viszonyokban szeretnénk észlelhető változást az alábbiakban:

- Az érintkezési formák, kapcsolatteremtés kulturált módjában;
- Az egymásra figyelés, együttműködés képességében;
- Mások elfogadása, szeretet, segítőkészség, önzetlenség, cselekvésben való megmutatkozásban;
- A viselkedéskultúra a hagyományosan elfogadott normák és illemszabályok ismeretében;
- A kommunikációs, metakommunikációs csatornákat kulturált használatában;
- A tetteiért felelősséget vállaló magatartásában;
- A konfliktuskezelés békés technikái ismeretében;
- Az iskolai közösség életében való aktívabb részvételében;
- Önmagával és környezetével, kritikusabb magatartásában;
- Egyre többet kapjon és adjon az örömteli kapcsolatok tartós fennállása érdekében.

A tanulók személyiségformálásának színterei:

- a tanóra, differenciált tanulásszervezéssel;
- a tanulási, és **napközis foglalkozások** keretében;
- a választható **szabadidős tevékenységek** során;
- **az egyéni és csoportos fejlesztések** során,
- a **pszichológusok munkája** nyomán.

Az alábbi speciális többletszolgáltatásokkal kívánjuk elérni céljainkat, mint:

- A tanulóra kidolgozott **egyéni fejlesztési terv** és a **fejlődés nyomon követése a személyiség komplex megközelítésének** szem előtt tartásával;
- A személyiségfejlesztő, csoportos foglalkozásokkal;
- A speciális terápiák egyéni és kiscsoportos formában a drámapedagógia módszereivel;
- Igénybe vesszük a szakemberek közti konzultációk, esetmegbeszéléseket az egyes tanuló fejlődésével kapcsolatban.
- Folyamatosan részt veszünk a diagnosztizálásban, a fejlesztési stratégia kidolgozásában és megvalósításában:

- Valamennyi évfolyamon a rászoruló tanulók számára, pszichológiai, mentális, szükség esetén szociális segítség.
- Pedagógiai akciókkal elősegítjük a tanuló és egyéb spontán létrejövő közösségeket

3. 3. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelőmunka egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesülhet. A tanulók közösségében, illetve közösség által történő nevelésének megszervezésében, a **nevelőtestületnek meghatározó** szerepet biztosítunk.

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó, közösségi magatartáshoz: a kisgyerek – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói tevékenységek megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges, magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtnek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK BEILLESZKEDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSE, A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS ESZKÖZEIVEL

Az ember, társas lény, törekszik a társas együttlétre, együttes tevékenységek végzésére. E szándéka azonban nem feltétlenül jár azzal a képességgel, hogy ezt zökkenőmentesen el is tudja érni. A gyerekeknek lehetőségek kellene, ahol társas kapcsolatokat építhetnek ki, ahol érzékelhetik mások viselkedését, reagálását, ugyanakkor saját érzelmeikkel is tisztában lehetnek.

A gyermekek családi környezetének, fejleszthetőségének valóságos és egyre jobban figyelembe vett különbségeit a pedagógusnak és az iskolai munkának kell kiegyenlítenie.

A tanulók eredményes nevelése - oktatása - speciális szükségleteik miatt - egész napra kiterjedő, pontosan megtervezett, irányított tevékenységi formában biztosítható optimálisan, melyben a szervezett foglalkozások és a pihenés lehetőségének ciklikus váltogatására is ügyelnünk kell.

A közösség kialakításának fokozatosan megvalósuló folyamatában a csoport peremére szorult tanulókat közelebb kell vinnünk társaikhoz, a közösséget pedig alkalmassá kell tennünk az egyéni különbségek elfogadására.

A közösségformálás kezdetén figyelembe kell vennünk az adott gyermekcsoport biológiai, pszichológiai és pedagógiai szükségleteit, állapotát, a különböző szociokulturális háttérrel érkező tanulók egymáshoz való viszonyát és értékrendjét. Ennek ismeretében tervezhetjük meg azokat a tevékenységformákat, melyek hozzásegíthetik tanulóinkat a közösséghez tartozás pozitív élményének és a hasznosság, fontosság érzésének átéléséhez.

A közösségformálás a tevékenységeken, élményeken keresztül szinte észrevétlenül végbemenő folyamat, melynek legfőbb eszközei: a játék, a tanulás, a közös alkotások és az életkori sajátosságoknak megfelelő munka (az önkiszolgálás, az egészségvédelem és a környezetvédelem területén).

A sajátos nevelés megvalósítására az alábbi lehetőségek kínálóknak:

A kötelező tanórák keretében:

Az anyanyelvi nevelésben szituációs játékok során irodalmi művek, párbeszéd megjelentetésével, a tánc és dráma elemeinek felhasználásával;

Környezetvédelmi akciók, gyűjtések során;

Technikai jellegű közös alkotómunka lehetőségeinek megteremtésével (plakátfestés, díszlet- és jelmezkészítés, rendezvények előkészítése)

Testnevelés órán a csoportkohézió erősítésével (csapatjátékok, váltóversenyek, páros gyakorlatok)

Énekórákon a közös éneklés örömeinek megismertetésével (játékos kánon, felelgető játék, népi gyermekjátékok, körjátékok)

Bármely tantárgyban a csoportmunka rendszeres alkalmazásával.

A szabadidős tevékenység sokoldalú megszervezése során:

- A szabadidős tevékenység a személyiség önmegvalósításának szerves része.
- E tevékenységek egyik hatása lehet, hogy aktívabb lesz a tanuló és a közösség kapcsolata,
- Jobb lesz a tanuló és a nevelők együttműködése:
- A gyermek aktivitása, alkotóképessége javul, fejlődik önbizalma, sikerélmény elérésére törekszik,
- A tanulását, ismeretbővítését segítő programok iránt fokozatosan érdeklődővé válik, megszerzett tapasztalatai alapján bővül a kapcsolata tágabb környezetével, olyan értelmes tevékenységek végzését tartja fontosnak, aminek előnyeit hasznosítani tudja.
- A komplex tevékenység eredményeként, az együttműködés, alkalmazkodás, önellátás, önkifejezés, pozitív önértékelés képességének fejlődhet. Ezzel párhuzamosan olyan tevékenységi formákat alkalmazunk, amelyek elősegítik a tanulók későbbi eredményes társadalmi beilleszkedését. Fejlesztik a testi, lelki, szellemi egészséget, akaratot, jellemet, cselekvési képességet, erkölcsi arculatot, művelt, kulturált magatartást.

3. 3. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formái:

- A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

- Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.
- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek
- a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat
- a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenységét, állandó aktivitását biztosítják.

A közösségi nevelés területei:

A tanulók szempontjából meghatározó a család, az óvoda és az iskola, mert az alapvető viselkedési formákat itt sajátítják el. Nem becsülhető le a baráti kör, sportegyesület és egyéb közösségek hatása sem, de ezek már a felső tagozat éveiben kezdenek előtérbe kerülni. A társadalom egészének hatása elsősorban a médián keresztül közvetítődik. A média hatása különösen erős a gyerekekre. Ezt az iskolának figyelembe kell venni, és megfelelően értelmeznie. **(digitális kompetencia)**

Az iskolában folyó közösségfejlesztés színterei:

Tanórák

- osztályfőnöki órák

Tanórákon kívüli, felnőttek által szervezett, iskolai foglalkozások:

- napközi
- tanulószoba
- szakkörök
- sportkörök

Tanórákon kívüli, diákok által (tanári segítővel) szervezett iskolai foglalkozások

- diákönkormányzat
- iskolai ünnepélyek

Szabadidős tevékenységek

- osztálykirándulások
- klubdélutánok
- tanulmányi kirándulások,
- sportversenyek
- kulturális intézmények látogatása,
- könyvtár,
- fejlesztő szakköri és egyéni, vagy csoportos munka

A képességek fejlesztésének elvei:

Az iskola arra törekszik, hogy minél többféle képesség birtokába juthassanak a hozzánk járó tanulók. A tanuláshoz szükséges képességek fejlesztése a tanórai munka alapvető feladata. El akarjuk érni, hogy mód legyen az egyéni tanulási, gyakorlási programok megvalósulására, a képességek aktív önfejlesztésére is.

Végiggondolásra vár, hogy hogyan tudnánk azt kimunkálni, hogy maradjon idő az intenzív tanulásra, az önfejlesztésre és tanulásra. Nevelési, oktatási rendszerünket úgy formáljuk, hogy

a gyerekek érdeklődéséhez, igényeihez alkalmazkodva be tudjuk őket vezetni abba a kultúrába, amelynek elsajátítása nélkül alig van esélyük az eredményes társadalmi helytállásra, a sikeres felnőttkorra. Az iskola szociokulturális környezetében különösen fontosnak tartjuk a képességfejlesztést, az anyanyelvi és kommunikációs képességek fejlesztését és megalapozását és az önálló tanulási képességek elsajátítását.

E nevelési elvek megvalósulását elősegíthetik:

- A tanulmányi versenyek, pályázatok.
- A bontott csoportos oktatás.
- A tanórai belső- és külső differenciálás.
- A művészeti iskola.
- A tantárgyi követelmények megértése.
- Szakköri kínálat.
- A progresszív metodikai eljárások, epocha, projekt módszer,.

3. 4. A gyermekközpontúság elve

Az iskolai élet gyakorlatában ez azt a követelményt támasztja, hogy a tanulók sokféle közösség tagjai lehessenek. Ezáltal gazdagodhatnak emberi kapcsolataik, képesek lehetnek együttműködni egymással. A közösségi részvétel lehetőségét évről-évre próbáljuk bővíteni. Ezt a munkát a nevelőtestület a gyermeki jogok maradéktalan tiszteletével és ezek érvényesülésével segítik elő.

A diákszékház iskolai munkája jól szolgálja azt az alapvető törekvést, hogy közösen hozzanak létre programokat hozzáértő pedagógusokkal, Célunk, hogy kialakuljon a tanulóknak, és tanuló közösségeikben az a képesség, hogy tudjanak döntéseket hozni saját sorsukról, valamint meg tanulják érdekeiket képviselni.

E nevelési elve megvalósulását elősegítheti:

A világosan szabályozott iskolai élet.

A szabadidős programok.

A tanulmányi munka közös megtervezése adott lehetőségek között.

A művészeti iskola.

A konfliktus megoldó képességek fejlesztése.

A diákönkormányzat, és a nevelő testület szoros együttműködése.

Az iskolai nevelőmunkát támogató specialisták pszichológusok, szociális munkások, gyermekvédelmi felelősök, és a szülői közösségek.

3. 5. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi.

Zaklatott világunkban azonban már ezekben a korai életszakaszokban sem biztosítottak a testi, lelki fejlődés feltételei.

A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek részére fejlesztő pedagógusaink a közösségi életbe való beilleszkedését elősegítő foglalkoztatásokat is tartanak, ezzel növelve a **tanulási esélyegyenlőségüket** a közösségben. Pedagógusaink - pszicho pedagógusunk és fejlesztőpedagógusunk segítségével - igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját.

Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

A pedagógus és iskolai közösségek segítségével történik a segítség felhasználása.

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink:

- Szükség esetén fejlesztő pedagógiai szolgáltatásaink keretén belül különféle vizsgálatokat és terápiás módszereket alkalmazunk.
- Esetelemzésekkel alakítjuk az **egységes szemléletet a hatékony nevelés érdekében** a gyermeket tanító kollégák körében.
- **Differenciált bánásmódot** biztosítunk, segítjük tanulóinkat **önértékelési** problémáik rendezésében, új értékrend kialakításában, az önszabályozás képességének fejlesztésében.
- Rész képességzavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük továbbhaladásukat. (Fejlesztő pedagógusok)

3. 6. Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyerek valamiben tehetséges.

Pedagógus közösségünk feladata **felismerni és támogatni, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.**

Gyakorlatunkban a frontális munka mellett **differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával, lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására.**

A nevelőtestület közös elhatározása, hogy törekszik a tárgyak közötti integrációra, az epocha, projekt eljárások módszereivel az interaktív tanítási órák megszervezésére.

A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egy-egy téma önálló feldolgozása, szakkörök, házi-, kerületi-, fővárosi- és országos tantárgyi versenyek biztosítják. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

A jó tanulmányi eredmények mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző, tanulókat is.

A tanulóifjúság jelentős része gyenge fizikumú, nem természetes számukra az egészséges szellemi fejlődéshez elengedhetetlen rendszeres testmozgás. A testnevelés óra követelményeinek számonkérése nagyban hozzájárulhat a fizikai állapot és ez által a szellemi teljesítmény javulásához. Ugyanezt a célt szolgálja a sportkör és a számtalan iskolai sportverseny is.

A közösségi vezető szerepre elsősorban „születni kell”. Lényeges, hogy a vezető szerepet felvállaló tanuló jól tanuljon, és a többiek megbecsülését és bizalmát élvezze. Folyamatosan keresni és képezni kell az utódaikat, akik a távozó nyolcadikosok helyét majd átveszik az iskola tanulóinak képviselőjeként.

A tanuló képviselőket az iskolában a DIÖK látja el.

A szervezett, eredményes munkában nagy szerepe van a DIÖK összekötő tanárnak.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:

Egyéni tervekészítés, megméretés, kockázat felvállalása (versenyek),

Digitális kompetencia területén:

Önálló információkeresés interneten (előadások készítése, újságszerkesztés)

Szociális és állampolgári kompetenciák területén:

Közjó iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség

Önálló tanulás fejlesztése területén:

Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képesség

Kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

- tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben,
- a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építkező jellegű legyen,
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása;
- a versenyzés etikájának megtanítása;
- fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, együtt érző, támogató szerepköre;
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak;
- biztató értékelés;
- differenciált feladatok adása;
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók;
- a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása – kötött padosorok – kör, félkör alakban)
- a házi feladatok nélküli iskola elérése.;
- órai gyakorláskor más-más feladatkörök (pl. önálló szövegfeldolgozás közös olvasás, lényegkiemelés)

A könyvtári tevékenység kiemelt színtere e témának is:

- könyvkölcsönzés szabad érdeklődés alapján délutánonként, kutatómunkák
- könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel
- önálló kezdeményezés támogatása (**kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia**)
- a könyvtár egyéb lehetőségeinek kihasználása – zenehallgatás, videózás „könyvtár mozi”, színjátékos jelenetek (jelmeztár használata), társasjátékok, diavetítés, CD-ROM használata, programok végigjátszása, lexikon-szótár használata, bábozás,
- „csendes” olvasó órák egy-egy osztály számára – főleg olvasótermi könyvekkel
- kisebb kézműves és dekorációs munkák, kiállítások rendezése
- újságírás, újságszerkesztés, riportkészítés – írott formában (magnófelvétellel), videóval, iskolarádió (**digitális kompetencia**)
- műsorok összeállítása a források felhasználásával
- egyéni illetve kiscsoportos beszélgetések (**anyanyelvi kommunikáció**)
- internet-használat kutatómunkához, iskolaújság készítéséhez. (**digitális kompetencia**)

4. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELLEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Tanulóink általában a társadalom peremén élő családból származnak. Egyre több a hozzánk tartozó területünkben a csonka család.

Szakképzett gyermekvédelmi felelőseink, mentorok és a szaktanárok felderítő és megelőző munkáját koordinálják. Az iskola valamennyi nevelője figyelemmel kíséri a hozzá tartozó tanulókat, s családjaik sorsát.

Az iskolai gyermekvédelmi tevékenység főbb feladatai:

A gyermek fejlődését veszélyeztető okok; **megelőzése, feltárása, megszüntetése.**

A megelőzésre helyezük a hangsúlyt:

- nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét;
- Törekszünk a „másság” elfogadtatására; **(szociális kompetencia)**, és a rászorulókat a segítség elfogadására;
- Nevelési szempontból feltáró munkát végzünk az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek – között;
- Nevelési problémával, beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel küzdő, más iskolából jött diákok fogadásától nem zárkózunk el. Szakmai ismereteinkre támaszkodva, legjobb tudásunk szerint próbáljuk integrálni őket közösségeinkbe.
- A tanulókra leselkedő veszélyeket felismerve, bekapcsolódtunk a dohányzás, alkohol, drog, AIDS elleni programokba;
- Különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen részképesség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára megfelelő ellátást biztosítunk;
- A deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére, **egyéni szabott nevelés** biztosítunk. A fejlesztésre szorulóknak között egyéni szabott követelményrendszert alkalmazunk;
- A felnőtt kontroll nélküli televíziózás ártalmairól rendszeresen szólnak a szülői értekezleteken és fogadó órákon;
- Az osztályfőnökök tartós megbízása lehetővé teszi, hogy a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinkat a legrövidebb idő alatt a megfelelő segítségben, tanácsadásban részesítsük;
- A gyermekvédelmi felelősök az osztályfőnökkel együtt javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására, az étkezési, a tankönyvtámogatások és a diákjóléti hozzájárulások (táborozások, erdei iskolai programok stb.) odaítélésében.

Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.

A gyermekvédelmi felelősök munkáját igénybe véve évente felmérjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, számba vesszük az elért eredményeket, és összegezzük a tennivalókat, fejlesztésük érdekében.

A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség esetén próbáljuk orvosolni a bajt. Munkánk eredményessége érdekében szoros és jó kapcsolatot építettünk ki más intézmények szakembereivel:

- iskolaorvossal,
- védőnővel,
- családgondozóval,
- a rendőrség és

- a gyámhatóság munkatársaival.

Tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről.

A krízishelyzetekkel küzdő gyermekeknek és családoknak segítséget igénylünk, a megfelelő segítő szervezetek bevonásával.

Az iskola együttműködik az alábbi szervezetekkel:

- A Ferencvárosi „Fehér Holló” Gyermekjóléti Szolgálattal.
- A Ferencvárosi Nevelési Tanácsadóval.
- A Családvédelmi és Ügyfélszolgálati Iroda Gyámügyi Csoportjával.
- A Ferencvárosi Gyermekorvosi Rendelővel.

5. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM, A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Minden gyerek valamiben tehetséges. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

Gyakorlatunkban a frontális munka mellett, **differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőséget nyújtani az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására.**

A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egy-egy téma önálló feldolgozása, szakkörök, házi-, kerületi-, fővárosi- és országos tantárgyi versenyek biztosítják. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

A jó tanulmányi és sport eredményt valamint a kiváló közösségi munkát végző tanulók dicséretére, és kiemelésére törekszünk, lehetőségeink szerint.

Sajnos a tanulók jelentős része gyenge fizikumú, s nem természetes nekik az egészséges szellemi fejlődéshez elengedhetetlen rendszeres testmozgás. A testnevelés óra követelményeinek szigorú számonkérése hozzájárulhat a fizikai állapot és ez által a szellemi teljesítmény javulásához. Ezt a célt szolgálja a sportkör és a számtalan iskolai sportverseny is. A közösségi vezető szerepre „születni kell”. Lényeges, hogy a vezető szerepet felvállaló tanuló jól tanuljon, és a többiek megbecsülését és bizalmát élvezze. Folyamatosan keresni és képezni kell az utódaikat, akik a távozó nyolcadikosok helyét majd átveszik az iskola tanulóinak képviselőjében. A tanulói képviselőt az iskolában a DIÖK látja el.

A szervezett, eredményes munkában nagy szerepe van a DIÖK összekötő tanárnak.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:

Egyéni tervekészítés, megmérés, kockázat felvállalása (versenyek),

Digitális kompetencia területén:

Önálló információkeresés interneten (előadások készítése, újságszerkesztés)

Szociális és állampolgári kompetenciák területén:

Közjó iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség

Önálló tanulás

Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

Tanulmányi versenyek szervezése, részvétel mások által hirdetett versenyeken, minél szélesebb körben. A versenyekre való felkészítés, egyéni, építő jellegű, s e célból a kiscsoportos munkamódszert kívánjuk alkalmazni; Megtanítjuk a versenyzés etikáját;

Önálló előadások szakórákon, szakkörökön, differenciált feladatok adása; csoport foglalkozások szervezése, az adott témakörökben való jártasság megszerzése érdekében: A versenyekre való felkészítés során, élünk a tanterem átalakításának lehetőségeivel (asztalok összetolása – kötött padosorok – kör, félkör alakban) a házi feladatok differenciálásával; órai gyakorlás számtalan formájával pl. önálló szövegfeldolgozás közös olvasás, lényegkiemeléssel stb.

Fontosnak tartjuk, a tanulók biztató, szeretetteljes értékelését.

A könyvtári tevékenység megszervezésével támogatjuk a versenyekre való felkészülést:

- Könyvkölcsönzés szabad érdeklődés alapján délutánonként, kutatómunkák elvégzésében segítenek a kollégák a tanulóknak.
- Könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel élünk.
- Önálló kezdeményezés támogatásával (**kezdeményezőkézség és vállalkozási kompetencia**) és a könyvtár egyéb lehetőségeinek kihasználásával – zenehallgatás, videózás „könyvtár mozi”, színjátészó jelenetek (jelmeztár használata), társasjátékok, diavetítés, CD-ROM használata, programok végigjátszása, lexikon-szótár használata, bábozás stb. elősegítjük a tanulók felkészítését.
- „Csendes” olvasó órák, egy osztály számára – főleg olvasótermi könyvekkel, valamint kisebb kézműves és dekorációs munkák, kiállítások rendezésével, újságírás, újságszerkesztés, riportkészítés – írott formában (magnófelvétellel), videóval, iskolarádió **elősegítjük a digitális kompetencia fejlesztését.**
- Kulturális műsorok összeállításával ó, irodalmi a források felhasználásával, egyéni illetve kiscsoportos beszélgetésekkel az **anyanyelvi kommunikációt kívánjuk fejleszteni.**
- Kis iskolás kortól, az internet-használat tanításával, különféle írásbeli kommunikációs technikákat ismertetünk meg a tanulókkal. Megismertetjük kutatómunka alapjaival tanítványokat. Szervezésével, iskolaújság készítési gyakorlatokkal, hozzájárulunk a **digitális kompetencia fejlesztéséhez.**

6. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK INTEGRÁCIÓJA

6. 1. Célcsoport

Iskolánk az alábbi fogyatékosági típussal rendelkező SNI-s tanulók integrált nevelés-
oktatását látja el:

- tanulásban akadályozott (enyhe értelmi fogyatékosok),
- beszédfogyatékkal élő tanulókat,
- megismerő funkció vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességgel rendelkező tanulókat, valamint,
- megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességgel rendelkezőket.

6. 2. Az együttnevelés koncepciója

Az alábbi tényezők biztosíthatják a sajátos nevelési igényű tanulók eredményes
szocializációját?

- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, szülőiknek évenkénti felkészítése arról, hogy mi a teendő a sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás során.

- A különböző pedagógiai színtereken, a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazására törekszünk.

- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység folytatásával, lehetővé tesszük, hogy az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítást tanulást segítő speciális eszközök alkalmazzák.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus, aki:

- a) a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak - egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző - módosulásait;
- b) egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján - szükség esetén - megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő - a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező - gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása),
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

6. 3. A rehabilitáció, rehabilitáció érdekében folyó tevékenység közös céljai és feladatai

- a) A sajátos nevelési igényből fakadó hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása.
- b) Megmaradt, ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében.
- c) Különböző funkciók, egyensúlyának kialakítása.
- d) Szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása.
- e) Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- f) Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetséggondozó feladatainak segítése.

6. 4. A célcsoport számára biztosított pedagógiai többletszolgáltatások:

Az egyéni fejlesztési terv elkészítésének koncepciójának kidolgozása.

A rehabilitáció és rehabilitáció érdekében elkészített fejlesztési terv megvalósítása három periódusból áll:

A jelen állapot leírása a vizsgáloélmények alapján:

A tanuló jelen állapotának vizsgálata egyrészt a szakértői vélemény szempontjaira, másrészt a tanulói nehézségekkel gyakran együtt járó, jellegzetes viselkedési megnyilvánulásokra irányul.

Fejlesztő feladatok tervezése és megvalósítása:

A fejlesztést a tanulók szelektálása nélkül kell megvalósítani, az intézményen belül elérhető, szervezeti keretek felhasználásával. A fejlesztő munka eltér a hagyományos pedagógiai tevékenységtől. Nem tananyagot dolgoztat fel, nem korrepetálja a tanulót, hanem olyan alapképességet fejleszt, amely javítja az iskolai teljesítményt. A feladatok megválasztása a vezető sérülés függvényében, a feladatok nehézségi foka, ütemezése pedig a kiinduló állapotnak megfelelően történik.

Visszacsatolás egy - egy fejlesztési ciklus végén:

A tanuló fejlődésének nyomon követése kiterjed, a személyiség, a képességprofil, a teljesítmény és a beilleszkedés jellemzőire valamint az egyénre szabott pedagógiai munka megvalósításának lehetőségeire.

A fejlesztés során a tanórai módszerek differenciált alkalmazásának eljárásai:

Egyéni irányított tanulással, csoportmunkával, az adott feladatban használható, segédletekkel, az ellenőrzés, értékelés eltérő eszközeivel, az alacsonyabb absztrakciós szintű feladatok adásával egy-egy témán belül.

Osztályból kiemelve, külön program alapján tervezzük a: kiscsoportos foglalkozásokat, az egyéni fejlesztő foglalkozással, illetve terápiával.

A pedagógiai segítségnyújtás - jellege szerint – differenciált alkalmazzuk a megelőző – preventív (a pszichés alapozó funkciók fejlesztésével), a *korrigáló* (a fejlődési ív megakadását követő re edukációs folyamatokkal), *kompensáló* (a sérülést más oldalról ellensúlyozó sikerek biztosításával, a teljes személyiség egyensúlyának visszaállítása érdekében)

6. 5. Az együttnevelés szükséges órakerete

Az iskolai óratervben a Kt. 52. §(6) alapján megjelenik az egészségügyi és/vagy pedagógiai célú rehabilitációt-rehabilitációt szolgáló órakeret, amely különbözősérülések esetén eltérő mértékű, az évfolyamra meghatározott heti tanórák számának százalékos értéke:

- tanulásban akadályozottak esetében 15%
- beszéd fogyatékosok esetén: 40%
- megismerő funkció vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenessége esetén 15%
- megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenessége esetén 15%

A %-os arányok az adott évfolyamra meghatározott heti kötelező óraszámra, valamint az azonos típusú (azonos BNO kód) sajátos nevelési igényű tanulók nyolcas csoportjaira vonatkoznak. Az óraszámok a hetek és az évfolyamok között átcsoportosíthatók.

6. Az együttnevelés dokumentumai

Alapító Okirat

Pedagógiai programunk mellékleteként adaptált pedagógiai koncepciót és tantervet használunk, amelyben érvényesülnek a rehabilitációs szempontok. Tartalmazza a sérülés típusa szerint a terápiás fejlesztés célját, anyagát, speciális tartalmakat.

Az értékelési rendszer

A tantárgyi értékelés alól felmentés a szakértői bizottság javaslatára adható a tanulónak.

Az értékelés egyéni képességek, fejlettségi szinthez viszonyított fejlődés figyelembevételével történik.

Az értékelésnél előtérbe kell helyezni a pozitív megerősítést és lényeges az egyéni különbségek figyelembevétele.

Ez elősegíti a tanuló teljesítményét önmagához viszonyító, fejlődést figyelembe vevő értékelést.

Egyéni fejlesztési tervek, melyben meghatározzuk:- a fejlesztési területeket,- egyénre szabottan (a gyerek sérülési fokát és a személyiségét figyelembe véve) a rehabilitáció ütemét és mértékét. Ez az alapja a tanórai differenciálásnak és az egyéni fejlesztő foglalkozásoknak is.

A gyógypedagógus egyéni fejlesztési terv alapján végzi a rehabilitációs foglalkozásokat, azokat az előírt formanyomtatványon dokumentálja (Egyéni fejlődési lap – Tü. 356-357).

6. 7. Speciális fejlesztő program alkalmazása a rehabilitációs/rehabilitációs ellátás folyamatos biztosítása érdekében

A szakértői vélemény alapján integrálható és iskolánkba irányított (iskolakijelölő határozattal rendelkező, az alapító okiratnak megfelelő sérüléstípusú) SNI tanulók részére fejlesztő programot alkalmazunk. A program tervezése és megvalósítása a 2/2005 (III.1.) OM rendelet (a továbbiakban mindig annak hatályos/módosított változata) alapján történik. A rehabilitációs - rehabilitációs ellátás tartalmát, módszereit és eszközeit – az iskolánkban integrálható sérüléstípusok szerint differenciáltan – a Pedagógiai program melléklete tartalmazza.

7. A SZÜLŐI HÁZZAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS

A szülői ház, és az iskola között bonyolult, sokrétű, sajátos kapcsolat alakul ki. Sajátos, mert az intézménynek is vannak elvárásai a megrendelővel szemben, esetenként a gyerek érdekében konfliktusokat is vállalhat. Az iskola dolga, hogy megfeleljen az iskolahasználók érdekeinek és elvárásainak.

Az iskola nem kívánja átvenni a szülői ház szerepét, de érdeke az iskolának, hogy a szülők minél több információval rendelkezzenek gyermekeik munkájáról, teljesítményeiről. Szülőknek is érdekes lehet, hogy részt vegyen saját gyermekük életében még akkor is, ha gyermekeik ezt feltehetően nem kívánják.

A József Attila Általános és Alapfokú Művészeti Iskola igényt tart arra, hogy a szülői ház tartson igényt a József Attila Általános és Alapfokú Művészeti Iskolára.

A szülőkkel való kapcsolatépítés pedagógiai programunk fontos része. A szülő és az iskola csak egyenrangú partneri viszonyban képes igazán hatékonyan eleget tenni nevelési feladatainak.

A szülő és a pedagógus együttműködése általános és speciális formái:

Általános forma:

Rendszeres szülői értekezlet,

Egyéni beszélgetés,

Fogadó órák

Speciális forma:

Szülőklub

Az integrált osztályokban a sajátos nevelési igényű tanulók befogadása szempontjából, döntő a szülői közösség számára biztosított szülőklubok szervezése. A szülők közösségének mintája példaértékű hagyományt teremthet a gyermekközösség számára, az első osztálytól kezdve. A témák feldolgozásához szükséges egy moderátor szerepet vállaló szakember (pl. pszichológus) segítsége. A kötött beszélgetéseken túl lehetőséget biztosítunk egyéni konzultációra, közös rendezvényekre, amelyek segítik a másság el- és befogadását iskolánkban.

Pedagógiai programunk fontos része, hogy a szülők minél több információval rendelkezzenek gyermekük iskolai munkájáról.

Ennek keretében vállaljuk, hogy;

- Időben és megbízható tartalommal jelzést adunk a tanulók iskolai eredményességéről, segítjük az iskolai kudarcok okait feltárni, a változtatásokhoz javaslatokat adni.
- Úgy dolgozunk, hogy a szülők megismerjék az iskola tanulmányi és pedagógiai kínálatát, kapjanak segítséget ahhoz, hogy segíteni tudják gyermekeiket a választásban, s abban, hogy bekapcsolódjanak az iskolai, illetve az iskolán keresztül hozzáférhető programokba.
- Számíthatnak a szülők arra, hogy biztonságban tölthetik a gyerekek idejüket az intézményben.
- Az iskola minden nevelője köteles a szülők érdeklődésére érdemi választ adni, minden iskolai dolgozó személyes felelősséget visel a szülőkkel való kapcsolatáért.
- A nevelőtestület évente meghatározott körben kikéri a szülők nagyobb csoportjának véleményét, javaslatait az iskola munkájának lényegi kérdéseiről.
- A szülők nyílt tanítási napon, betekintést nyerhetnek az iskola oktató- nevelőmunka mindennapjaiba, megismerhetik a tanítási órák lefolyását, és tájékozódhatnak gyermekük osztályközösségben való beilleszkedéséről, tevékenységnek formáiról..
- Folyamatos, rendszeres tájékoztatást adunk a tanulók hiányzásáról és a komolyabb konfliktusaikról. Ameddig csak lehet, igyekszünk személyesen a szülőkkel és a gyerekekkel közösen megoldani minden konfliktust. Segítséget, együttműködést nyújtunk minden, a szülő által felvetett kérdésben, s csak súlyos esetekben fordulunk a fenntartóhoz.
- A szülők tájékoztatása törekvéseinkről, véleményük megismerése és beépítése folyamatainkba természetes része életünknek.
- Írásos értékelést készítünk a gyerek tantárgyakban elért eredményeiről, az előrehaladás üteméről és a problémákról.
- A szülői értekezleteket évente 2 alkalommal tartanak az osztályfőnökök. Rendkívüli esetben iskolai szülői értekezletet is tartunk. (évfordulók, ünnepélyek stb.)
- Az általános és célzott, valamint az egyéni fogadó órákat tartunk félévenként legalább egy alkalommal.
- Szükség esetén, a felső tagozaton, osztályfőnök, patrónus tanár, szülő, szaktanár és tanulók részvételével megbeszéléseket tartunk aktuális pedagógiai problémákról, viselkedéssel kapcsolatos kérdésekről.

Az iskola a szülői háztól kéri és elvárja:

- Vegyen részt az iskola működésében.
- Értékelje az iskola erőfeszítéseit és pedagógiai programját.
- Ha elégedettek az iskola munkájával, akkor segítsék gyermekeik nevelését, és ha bármilyen szülői javaslatuk van és az beépíthető pedagógiai programunkba, azt nem vetjük el.

8. HELYI TANTERV

AZ EGYES ÉVFOLYAMOKON TANÍTOTT TANTÁRGYAK, KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK, EZEK ÓRASZÁMAI, AZ ELŐÍRT TANANYAG ÉS KÖVETELMÉNYEK

A pedagógiai célok teljesülését a képzésen keresztül kívánjuk biztosítani. Az oktatási tevékenység centrumában a képességfejlesztés, az önálló ismeretszerzés képességének folyamatos alakítása, a megbízható tudás megszerzése eszközeinek megismerése, és elsajátítása áll. Ezekkel a pedagógiai módszerekkel való tevékenységek elsajátítása szükséges a teljesítő képes életkezdéshez.

Mit értünk a képesség fejlesztő oktatáson:

A képesség fejlesztő oktatás célja, hogy megkönnyítse a pszicho szociális képességek gyakorlatban való alkalmazását és fejlesztését, az adott társadalom kultúrájának és fejlettségének megfelelő módon. A képesség fejlesztő oktatás hozzájárulhat a személyes és társadalmilag szükséges fejlődéshez, a várható társadalmi problémák megelőzéséhez és az emberi jogok védelméhez (Egészségügyi Világszervezet nyomán 1999)

Az iskola feladatvállalása megegyezik az állam, illetve az önkormányzat által előírt közoktatási feladatokkal.

Az iskola pedagógiai programja az állami és önkormányzati célok érdekében kíván dolgozni. Az iskola pedagógiai programja nem kevesebbre, vállalkozik, mint, hogy a romatanulók képességeit kibontakoztassa és segítse integrálásukat. A roma tanulók integrációja megfelelő tartalmakkal, metodikai eljárásokkal, belső szemléletformálással járulhat hozzá a roma tanulók fejlesztéséhez. A roma tanulók érdekében oktatási programunk azt célozza meg, hogy a tudás, a művelődés iránt fogékonyá, nyitottá és érdeklődővé tegyük, őket, felvértezzük a tárgyilagos és logikus gondolkodás képességével, az ismeretszerzés és bővítés technikájával, képessé tegyük a kulturális – esztétikai értékek befogadására, az önálló értékválasztásra. Felkészültté kívánjuk tenni tanulóinkat arra is, hogy értsék, alkalmazni tudják, életkoruknak megfelelően, a természeti, társadalmi összefüggéseket.

A roma tanulók képességeinek fejlesztése során el kívánjuk érni:

Iskolai és társadalmi tapasztalataik alapján, életkoruknak megfelelő, társadalmi felelősségérzettel, kritikai gondolkodással, és szociális érzékenységgel rendelkezzenek:

- Képesek legyenek életkoruknak megfelelően, környezeti és társadalmi problémák felismerésére, lényegük megértésére, s késztetést érezzenek a megoldásukban való közreműködésre.
- Rendelkezzenek megbízható önismerettel, igényeljék tanulmányi feladataik együttműködéssel történő megoldására.
- Képesek legyenek életkoruknak megfelelően, gondolataik nyelvileg pontos, meggyőző kifejtésére írásban és szóban egyaránt.
- A teljes iskolázás során kapjanak kedvet, és lehetőséget egy idegen nyelv alapszintű elsajátítására.

A komprehenzív oktatás eszközeiből a differenciálás során három szempontot látunk érvényesítendőnek:

- Az oktatási folyamat egészére, tehát az **oktatás céljára, tartalmára, szervezeti és időkeretére, a tanuló egyéni fejlettségi szintjére, az egyéni érdeklődésére, a pályairányultságára alkalmazzuk a differenciálás eszközeit.** Melynek során kiemelt figyelmet fordítunk a következőkre:
- A mindenki számára alapvető, kötelező ismeretek, képességek elsajátítása,
- A tanulmányi lemaradások megakadályozása.
- Az adottságok, képességek, a tehetség kibontakoztatása.
- A gyerek egyéni érdeklődésének, irányultságának, értékeinek fejlesztése, kibontakoztatásának segítése.

Belső differenciálási rendszerünk folyamatos finomítása során különösen fontos, hogy

- Az iskola egész tevékenységrendszerében valósuljanak meg az alábbiak: mint a tanulási-tanítási folyamat, közösségi gazdálkodás, iskolai közélet, szabadidő értelmes megszervezése.
- Áttekinthető, a választást megengedő és teljesítményre ösztönző legyen, a fejlesztés
- A tanulók differenciált fejlesztésének szelektív hatásainak kiküszöbölésére törekszünk, ezzel erősítve és gazdagítva a közösségek és az egyes gyerek társas kapcsolatait.
- A differenciális rendszerünk alkalmazása során a kollégák érdeklődésének megfelelő önkéntes részvételt biztosítani kívánjuk.
- A tanulók személyiségfejlődése teljes körű kibontakoztatásához szükséges, hogy a az elsajátított különböző képességek foglalják magukban, azt a tudást, azokat a készségeket, attitűdöket, viselkedési formákat, amelyekre a gyerekeknek szükségük van, ahhoz, hogy egészséges felnőttekké váljanak.
- A 21. század azt a feladatot rója valamennyi iskolára és ránk is, hogy minden tanuló, fizikai, pszichológiai, társadalmi állapotára tekintet nélkül, figyelemmel legyünk a képesség fejlesztés minden részletére.

8. 1. AZ ISKOLAI KÉPZÉS SZAKASZAI

A József Attila Művészeti Általános Iskola, és AMI egész napos iskolaként működik

- Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a 6 - 10 éves tanulók mást és más módon tanuljanak, mint a 11–15 évesek. A különböző szakaszokban eltérő hosszúságú órákat tartunk, különböző a tanítási csoportok létszáma, eltérő a közösen feldolgozásra kerülő és az egyéni tanulást igénylő feladatok aránya.
- Ennek a célnak megfelelően alakítottuk ki a tantárgyakat, a tanulást támogató pedagógusi feladatokat is.
- **A tanítás-tanulás folyamata a tanulók életkori sajátosságaihoz igazodik**
- **Programunk kiemelkedően fontos eleme, hogy a nevelő testület a gyerekek szükségleteiben gondolkodik.**
- **Programunk céljai szerint törekszünk, hogy a tanulásszervezés minden mozzanatában biztosítsuk a tanulók érzelmi biztonságát.**
- Célunk, hogy a tanulást, örömforrásként, önmegvalósítási lehetőségként éljék meg a tanulók. Képességeiknek és pillanatnyi lehetőségeiknek megfelelő, meghatározott feladatokkal dolgozzanak, s ezek által, sikereesebbek, motiváltabbak legyenek.

- Az interaktív tanulási folyamatban a pedagógus szerepe lényegileg megváltozik, azáltal, hogy a nevelőtestület az iskola minden tevékenységében együttműködik a tanulókkal.
- Az iskola vezetése, és testülete biztosítja a tanuláshoz az eszközöket, hogy a tanulók egyénre szabott feladatsorok kidolgozásában sikeresek lehessenek.
- **Az egész tanulásszervezési programunk gyermekközpontú, ezért a kooperatív tanulás eljárásokat helyezzük előtérbe.**
- A tanítás-tanulás folyamata komplex tervezésből indul ki, ezért a tantárgyak rendszerét komplex blokkoknak nevezzük. Természetesen ebben az egységet alkotó blokkban megmarad mindegyik tantárgy önállósága, tantárgyközi ágazatként, és olyan egységbe szerveződnek, amelyen belül minden tantárgyi témát, témásorozatot, feladatot úgy tanulnak a diákok, hogy azt megalapozták a másik tantárgy összefüggő ismereteivel.
- A program sajátossága, hogy differenciált ismereteket nyújtó tananyaggal dolgozik. A programban dolgozó pedagógusok folyamatosan állítják össze a gyerekek eltérő képességeihez igazodó differenciált tevékenységekhez szükséges feladatokat, feladatsorokat.
- A program sikeréhez, és hatékony működéséhez, megfelelő tanulásirányítási módszerek alkalmazása szükséges, hiszen az a cél, hogy minden tanuló fokozatosan képessé legyen önálló feladatvégzésére, vagy kiscsoportos, vagy páros munkában is aktívan tudjon részt venni.

8. 2. KOOPERATÍV TANULÁS

Teret és kereteket, biztosítunk a kooperatív tanulás biztosítására.

- A kooperatív tanulás erősíti a társas kapcsolatok kialakulását, fejlődését. Ennek megvalósulása érdekében, gyermekközpontú tanulásszervezést, az individuális képés helyébe a kooperatív tanulást helyezzük.
- Ezzel nem kívánjuk a többi tanulásszervezési modellt számúzni iskolánkból, de arra törekszünk, hogy valamennyi feladatban a tanulók elsődlegesen, a kooperatív eljárásokhoz kötődjenek.
- A kooperatív tanulást az önálló tanulás alapkészségei fejlesztését egyéni, páros és kiscsoportos munkákba szervezzük.
- A kooperatív formát, szociális tanulás tevékenységnek is tartjuk, célunk, hogy az együttműködés minél nagyobb szerepet töltsön be a gyerekek életében a különböző tanulási tevékenységek során.
- Az oktatás szervezeti és tartalmi differenciálásával, lehetőségeket nyújtunk minden gyermek érvényesülésére, feltárva rejtett erőtartalmait.
- Célunk, hogy a tanulók leljék örömeiket a társakkal való **együttműködésben.. Éljk meg önállóan, saját szerepüket** a közösségi feladatok megoldásában.
- A tanulók szociális képességeinek fejlesztésére törekszünk, s ezért a **konfliktus-megoldási készségek** alkalmazásával kapcsolatos feladatok megoldását állítjuk előtérbe.
- A **szociális kompetencia** komponens készleteinek gyarapításával, a pozitív **egyéni értékrend** kiépülésének szolgálatába állítjuk nevelési eljárásainkat.
- A tanulók személyes kompetenciájának **fejlődése** elősegítésére, erősíteni kívánjuk a **pozitív kötődési hajlamokat, az alkalmazkodást, s a döntésképeséget**
- A **kommunikáció, információ, alkalmazási** képességek fejlesztésében, nagy szerepet szánunk, az **anyanyelvi, matematikai** készségek fejlesztését szolgáló gyakorlatoknak.

Valamennyi tantárgyban, és integrációs blokkban gyakoroltatjuk a problémamegoldó, interperszonális, improvizációs, képességek fejlesztését.

8. 3. EPOCHÁK

Az epochák tanításának jellemzői

- Természettudományos tárgyakat epocha (szakaszos) tanulással napi 2 x 45 perces iskolai tanítási órákkal, és, mindennapos elfoglaltság megszervezésére való törekvéssel kívánjuk megoldani.
- Az epochákat záró összegzésekkel, előadásokkal, írásos és szóbeli ellenőrzésekkel fejezzük be.
- **Az epocha tanítási eljárás előnyei, hogy az egyéni munka helyett együttműködésre kényszeríti a tanulókat, a közösség alapértéké válik.** Kiderül, hogyan és kivel tudnak dolgozni a tanulók. A napi munka során a tanulás egyéni indítékai, csoportmunkaként, a kortárs csoportban való aktív részvételnél jelenik meg, de az egyéni tanulásra is biztosít teret. A közösség tanulási formái egyéni páros és a csoportmunka, élményt, sikert és jól felhasználható ismeretet jelenthet.
- Az epocha egyaránt épít a tanulói **aktivitásra, a kooperatív technikákra, a csoportmunkára, a problémamegoldásokra, esettanulmányokra, irodalomfeldolgozásokra.**
- Az epocha különösen alkalmas **integrált tanulásra, s a csoportmunkára.** Közvetlen tanári támogatással lehetővé teszi, hogy egymástól alapvetően eltérő felkészültségű, tanuló is megtanuljon együttműködni.
- A tanulók naponta kevesebb tantárggyal foglalkoznak, s e tárgyakat, blokkokat, hosszabb időn keresztül gyakorolhatják. E beosztással jobban tudnak elmélyülni az ismeretszerzés folyamatában, s nem maradnak magukra a felkészülés során.
- Az epocha azzal, hogy minden téma végén egy nagyobb egységet összefoglal, s lezár, módosítja a tanulók számára, hogy összefüggéseiben lássanak egy tanult témát, korszakot.
- **Az epocha tanítása olyan követelményeket támaszt, amely növeli az iskolában töltött idejét a tanulóknak.**
- Módszertani megújulást követel, nem lehet rutinból tanítani. Az epocha tanításával nincsenek előzetes szakmai tapasztalatai a nevelő testületnek.
- Szükséges a nagyon jól felszerelt információs bázis, az iskolai könyvtár, a sokféle folyóirat, a számítógépes, elektronikus eszköztár, s ezzel költségigényesebb, mint a tradicionális tanítás.

8. 4. PROJEKTEK

A projekt tanulásnak több formáját is alkalmazza az iskola. A különböző életkorokban eltérő módszerekkel, célokkal szervezünk projekteket. Az egyes projektek jellemzőit külön mutatjuk be, a közös vonásokat összegezzük.

A projekt eljárás előnyei:

- Valóságos feladatokat nyújt, növeli a tanulók önállóságát, autonómiáját.
- Az együttműködési kényszert támaszt, fejleszti a toleranciát és az empátiát.
- Differenciált tanulói szerepvállalással, munkamegosztással eltérő siker esélyeket biztosít.

- Közös tanári- tanulói célkitűzések miatt, közvetlen a tanulói motiváció.
- Tevékenységen, tapasztalaton alapuló tanulás, képességfejlesztő hatású.
- Növeli a természetes, spontán tanulás arányát.
- Rövidebb idő után hoz eredményt, gyors visszajelzést tesz lehetővé.
- Erősíti a tanulók felelősségtudatát, javítja döntésképeségüket, s ezen keresztül önismeretüket.
- Közvetlen egyéni és közösségi hasznosuláshoz járulhat hozzá.
- Tanári szerepvállalással a tanár-diák viszony közvetlenebbé válhat.
- Különböző szakos tanárok együttműködését igényli..

A projekt eljárással való tanítás kezdeti nehézségeivel számolni kell.

- Több tanári, előkészítő munkát igényel az órák előkészítése.
- Azért mert kevés szakmai tapasztalat s a lexikális ismeretek bevézésének szakasza esetleg rövidebb lehet.
- Időigényes, nagyon sok munkát követel tanártól, diáktól egyaránt.
- A tanóra szervezethez hiánya, gyengítheti a tanári tekintélyt.
- Nehezebben értékelhető esetenként, az egyes tanulók tevékenysége, részvétele.
- Növekedhetnek a konfliktusok, amikor új, eddig nem tapasztalt problémákkal kell szembesülni a kollégának..
- Nincs kialakult eszköztára a projekttanításnak, s ezért drágább, mint a tradicionális tanítási eljárás.

9. ISKOLÁNK KIEMELT PEDAGÓGIAI ÉS OKTATÁSI TERÜLETEI ÉS A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSÉNEK KAPCSOLATA

9. 1. ANYANYELVI NEVELÉS (ANYANYELVI KULCSKOMPETENCIA FEJLESZTÉSE)

Az anyanyelv tanításának és művelésének jelentős szerepe van az oktató-nevelő munkában. Kiemelkedő szerepet játszik tanítványaink személyiségének, gondolkodásmódjának fejlesztésében. Az anyanyelvi képzés átszövi a teljes tanítás - tanulás folyamatát. Az anyanyelvi képzés keretében tudatosítjuk, rendszerezünk és fejlesztjük, azokat az ismereteket, amelyeket tanulóink az iskolában, és az iskolán kívül, megszerezhetnek

Az anyanyelvi képzés színvonala valamennyi tantárgy elsajátítására pozitív hatással van. A különböző ismeretek tanításának-tanulásának szintje visszahat az anyanyelvi képzés eredményességére. Ezért az anyanyelvi nevelés – sajátos jelleggel – minden tárgyban jelen van.

Az anyanyelvi nevelés célja, az értelmes, kifejező beszéd, az olvasás és írás igényes használata, az ehhez szükséges képességek a fejlesztése.

Az alsó tagozatban a fejlesztés kiemelt területe az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátíttatása.

A tanulási kudarcok, magyar nyelv alapos ismeretének hiányából adódnak Arra kell törekedni, hogy az olvasás értékeit, értelmét és hasznát ismerjék a tanulók. A pedagógusok feladata, az olvasás előtérbe helyezése. a túlzott televíziózással , videózás és az internet játékokra való használatával szemben.

A felső tagozaton valamennyi tantárgy keretén belül kiemelt szerepet kap, az önálló szövegfeldolgozás, szövegértés fejlesztése. Ezzel is hozzájárulunk az írásbeli képességek színvonalának emeléséhez. Az anyanyelvi oktatás, az értő olvasás megszerettetésével, az életkoruknak megfelelő tudományos ismeretek megszerzéséhez is hozzájárulhat.

Az iskola pedagógiai programjának és a tanulók összetételéből kifolyólag is fontos, hogy tanulóink ismerjék meg a magyar nyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását, a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben. Kiemelkedő feladatunk az anyanyelv védelme, a szép beszéd, párbeszéd, és vita kultúra fejlesztése. A tanulóknál növeljük a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet és természetvédelmi könyvek feldolgozásával. Az olvasási szokások megszilárdítása érdekében könyvtári órákat tartunk tanévenként legalább két alkalommal minden osztályban.

9. 2. IDEGEN NYELVI KOMMUNIKÁCIÓ FEJLESZTÉSE

Az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztése

Az Európai Unió tagállama hazánk, kiemelt fontosságú az idegen nyelvek tanítása és tanulása. Idegen nyelveket ismerni, nem csupán praktikus okok miatt fontos. A nyelv egy nép identitásának kifejezése, így egy idegen nyelve ismerete, automatikusan közelebb hoz az adott nyelvet beszélő emberek kultúrájához, világához.

A tanítás-tanulás folyamatában arra törekszünk, hogy tanulóinknak olyan biztos alapot adjunk idegen nyelvből, amire építhet későbbi munkájuk és tanulásuk folyamán.

A hatékony, intenzív nyelvtanulás alapvetően gyakorlás kérdése – szókincsbővítés, nyelvtan biztos használatának elsajátítása stb. Ahhoz, hogy tanulóink az általános iskolai tanulmányaik végére biztos alap-nyelvtudáshoz jussanak, naponta használniuk kell a nyelvet.

Ennek érdekében:

Célunk a nyelvoktatási módszerek lehetőségeink közötti fejlesztése, terjesztése, hozzáférhetővé tétele, Bevált módszerek és a nyelvoktatással kapcsolatos tapasztalatok közzétételével kis csoportban próbálunk idegen nyelvet tanítani.

A pályázatok lehetőségeit kihasználva több szemléltető és segédanyagot szerzünk be a idegen nyelv tanítási formáinak változatosabbá tétele érdekében.

A nyelvtanulás csoportbontásban történik. Így több lehetőség van az intenzív gyakorlásra és az idegen nyelven való megszólalásra.

Igyekszünk kihasználni a csoportbontásból fakadó előnyöket: differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás – valamint azt a lehetőséget, hogy tanulóink az első osztálytól tanulják az angol nyelvet.

Matematikai kompetenciák fejlesztése során fontos feladatnak tekintjük:

- A matematika oktatása során **a legfontosabb**, hogy felkészítsük tanulóinkat a mindennapok problémáinak megoldására a matematikai gondolkodás segítségével.
- A biztos számolási készség kialakítását.
- Problémahelyzetekben a kreatív és logikus gondolkodás fejlesztését.
- A gyakorlati problémákra matematikai megoldások keresését,
- Adatgyűjtés, feldolgozás, grafikonok, táblázatok készítését, értelmezését, elemzését.
- Alsó tagozaton az elemi számolási készség elsajátítására, a logikus gondolkodás fejlesztésére törekszünk, sok szemléltetéssel, gyakorlati példákkal.
- A felső tagozaton az 5-6. osztályban, a nem szakrendszerű oktatás módszereivel folytatjuk az matematikai oktatást.
- A matematikai fogalmak kialakítása és az elvonatkoztatási készségek fejlesztése. - tapasztalataink szerint- a legtöbb gyermeknél csak 7-8. osztályban válik lehetővé.
- A matematika és a magyar nyelvi készségek fejlesztése nem csak a matematika és a magyar óra feladata, ezért e két alapkompenciának a fejlesztésére minden tanítási helyzetben és tanítási órán adódik lehetőség.

- A matematika iránt érdeklődő és tehetséges gyermekeinket versenyeken szerepeltetjük, amelyet komoly tanári felkészítés előz majd meg.

9. 3. INFORMATIKA OKTATÁSA (DIGITÁLIS KOMPETENCIA FEJLESZTÉSE)

A digitális kompetencia fejlesztése

Az informatika, az információ szerepe meghatározza az emberek társadalmi szerepét, felértékelődött az informatikai kompetencia képesség. Az egyén érdeke, hogy hozzájusson munkájához, életvitele alakításához, szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ezért arra törekszünk, hogy minél jobban elsajátítsák tanulóink - információszerzési, feldolgozási, adattárolási, szervezési és átadási technikákat. E cél eléréséhez fontos, hogy a tanulók folyamatos sikerélményben részesüljenek, mert különben áttörhetetlen idegenkedés alakulhat ki a modern információs eszközökkel szemben. Az informatika tanulása-tanítása során a felhasználási lehetőségekre, a lehetséges alkalmazásokra mindig rámutatunk, s komplex feladatokat tűzünk ki, megteremtve a tantárgyak közötti átmeneteket, és az informatikai kompetenciákat is. A különböző tudományterületek, és egyéb tevékenységek feltételezik a számítógép készségszintű használatát. A géphasználat eszköz jellegű valamennyi tárgy használatakor. Az informatikai kompetenciák elsajátítása. Célunk az ismeret átadó és számon kérő pedagógus helyét, az ismeretek közötti eligazodást segítő, tanácsadó, az információt értékelő, abban kételkedni tudó tanulók nevelődjenek. A tanulókat a feladatmegoldás magasabb szintjére a problémamegoldó gondolkodásra készítjük fel az informatika használatával. A készségek elsajátítása akkor igazán eredményes, ha már az általános iskola alsó tagozatában elkezdődik ez a munka. Ezért iskolánkban, negyedik osztályban (összevonva a harmadik és negyedik osztályok ajánlott óraszámait) kezdődik az informatikai oktatás. A nyolcadik osztályig (éves szinten) heti egy órában tanulják a tantárgyat a diákok. A digitális kompetencia fejlesztését szolgálhatják más tantárgyak, amennyiben géphasználatot (alkalmazás, internet), vagy csak egyszerűen problémamegoldó gondolkodást, kreativitást igényelnek. azokra a tanulókra is, Akiknek otthon nincs lehetőségük a gép használatára az iskolai könyvtárban két-három gép áll a tanulók rendelkezésére. Ezért is kiemelt feladat a könyvtár és az informatika tantárgy szorosabb együttműködése. A könyvtári gépekre különféle játékos, készségeket fejlesztő, szoftvereket telepítünk. A játékos oktató programok, CD-k a bevezetésre kínálnak megfelelő megoldást. Az alsó tagozatosok, a digitális kompetenciákat fejlesztő eszközöket, tantárgyakat, vagy délutáni foglalkozások keretén belül vehetik igénybe. A tanórákat nagyobb érdeklődés esetén kiegészíthetik a különféle alkalmazói és programozói szakkörök, amik a differenciált oktatást segítik elő.

9. 4. KÖRNYEZETI ÉS EGÉSZSÉGNEVELÉS (EGÉSZSÉGES ÉS KÖRNYEZETTUDATOS ÉLETVITEL)

A szép és egészséges környezet nevel a környezet védelmére, megóvására, ezért feladatunknak tekintjük, a tanulók bevonását, környezeti értékeink, és egészségünk védelme érdekében.

Az iskola minden tevékenységi területén, a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során folyamatosan építi a gyerekek napirendjébe a fenntarthatóság szemléletének erősítését.

Tanulóinkkal meg kívánjuk ismertetni:

- az egészséges életmód előnyeit és lehetőségeit,
- a káros szenvedélyek leküzdésének módjait,

- az emberiség előtt álló ökológiai problémákat felismerését, életkoruknak megfelelő szinten,
- az egészséges környezet kialakításának és védelmének lehetőségeit.

Mindennapi tevékenységünkben, a környezettudatos szokásrend kialakításában és mindennapi gyakoroltatásában szeretnénk a fenti célokat elérni.

9. 5. TESTNEVELÉS (MOZGÁSKULTÚRA, EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD)

- A testnevelés sajátosan összetett műveltségi terület, mivel a mozgás az élet velejárója, nélküle nem képzelhető el semmilyen kognitív funkció működtetése. A testnevelésnek és a sportnak egyedülálló szerepe van a mozgatórendszer, a mozgásszabályozás fejlesztésében, a civilizációs ártalmak megelőzésében, a mozgásszervi elváltozások javításában.
- Hozzájárul a személyiség harmonikus fejlesztéséhez, az egészséges életmód megalapozásához.
- Széles körű elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek, készségek célszerű viselkedésbe integrálásával elősegíti a tanulók szocializációját.
- Előmozdítja a belső erőforrások mobilizálását, pozitívan befolyásolja az erkölcsi, akarati tulajdonságokat, az élet minőségét.
- Fejleszti az egyén esztétikai érzékét, tűrő- és alkalmazkodási képességét. Segíti a helyes önértékelés kialakítását, a teljesítménynek, mint értéknek a felismerését.

A testnevelés tanításunk célja, hogy fejlessze a tanulók mozgásműveltségét, cselekvési biztonságát.

- Sikeres, aktív életvitelű embereket formáljon, akik örömet lelnek a különféle pszichomotoros tevékenységekben, elviselik a stresszt, a fizikai igénybevételeket.
- Követik a szabályokat, igénylik és elfogadják a közösségi normákat, a megmérettetést és az értékelést.
- Iskolánk tárgyi feltételei teljes mértékben megfelelnek e célok megvalósításához.
- **Alsó tagozaton** – az iskolaotthonos rendszer velejárójaként – megvalósítjuk a mindennapos testmozgást.
- **Felső tagozaton** pedig a heti 3 testnevelés óra mellett 4 sportköri órán illetve a házi és kerületi versenyeken zajlik a tanulóink testkultúrájának fejlesztése.
- Iskolánk specialitása a művészeti nevelés kiemelt szerepe mellett, a fizikai erőnlét fejlesztése, a sportok iránti szeretet élénkítése.

9. 6. MŰVÉSZETI NEVELÉS

A művészeti tevékenységek sokasága, pozitív transzfer hatásával fejleszti a gyerek belső jelzőrendszerébe tartozó észlelési, érzékelési folyamatokat. A művészeti nevelés által jelenősen fejlődnek a tanulók asszociációs, és az elvontabb ismeretek befogásának képességei.

A sokféle művészettel való találkozás és az arra ráépülő tevékenységrendszer, segít feloldani a szegmentumokban való gondolkodást, csökkenti a tanulók tudatában az egyediség képzetét, gyengíti a konkrétumokhoz való tapadást.

A befogadói érzékenység fejlesztésével, alakítja az alkotói aktivitáshoz szükséges belső késztetést, erősen hat az asszociatív képességre, visszahat az esztétikai élmények színvonalának emelkedésére. A művészettel való ismerkedés további új élmények kutatására ösztönöz.

A művészeti hatásai fogékonyabbá teszi a tanulókat a nyelvhasználat érzelmi árnyalatai iránt, s növelik a kifejezőbb nyelvi megformálás igényt is.

A tananyag, művészettel kapcsolatos feldolgozásnak módja, harmóniát teremt a közismereti tárgyak, a művészetek és a tudatosabb cselekvés között.

A harmónia érzelmi biztonságot ad, amelyben nő a gyermekek aktivitása, kinyílnak egymás felé, mert e rendszerben a tévedés szabadságának jelenléte is oldó tényezőként hathat.

A gyerek állandó művészet közelben való tartásával, az említett harmónia biztosítása mellett a képszerű látásmód kialakításában nyújt jelentős segítséget.

A sokféle mozgásokban is átélt dramatikus elemek alkalmazásánál látjuk, hogy mennyire hat szinte valamennyi tantárgyban a képszerű látásmód megjelenése.

A művészetekkel való találkozás, nem jelenthet pluszterhelést, mivel inkább a játékoságra, az aktív részvételre helyeződik a munka.

A látás, érzékelés, tevékenység hármásának módszerét alkalmazva, valószínű a siker. Az egyes tanuló képességei hiányossága korlátokat szab a művészeti nevelés segíthet a továbbhaladásba, a rávezetésben, a társaktól való tanulás lehetőségével.

9. 7. KIS ISKOLA ALSÓ TAGOZAT (1-4. OSZTÁLY)

Súlyos problémát jelent az első osztályba érkező kisgyermek szegényes szókinccse, az elhangzó beszéd megértésében tapasztalható elmaradás, a grammatika helytelen használata, a súlyosan beszédhibás gyermekek növekvő létszáma.

Iskolánkban e problémák felismerése után kidolgoztuk a „Varázs Beszéd” programot, amely utat nyithat e problémák megoldására. Mesék, versek komplex, több héten keresztül történő feldolgozására helyezzük a hangsúlyt. Ehhez az alapozáshoz segítséget nyújt Gósy Mária és Imre Angéla által kidolgozott beszédkonceptiók fejlesztő modul.

E modulokból átvettük:

- a beszédészlelés, a beszédmegértés fejlesztése
- az aktív és passzív szókinccs fejlesztése, bővítése
- a lexikális aktiválás (azaz adott beszédhelyzetben milyen szavakat, szókapcsolatokat, nyelvi egységeket hívunk elő)
- aszociális működések fejlődése
- spontán beszéd fejlesztése
- az írott nyelv tanulásának előkészítése

Alsó tagozaton: minden évfolyamán naponta 15-20, esetleg 30 perces elfoglaltságot jelent kisebb-vagy nagyobb csoportokban. A tanulói tevékenység ahhoz a konkrét meséhez kapcsolódik, amelyet a tanító az adott időszakra tervezett. A mesék minden életkorban segítik a gyermekek lelki fejlődését, világképének alakulását, a gyermekben kialakult kérdések megválaszolását, a feszültség oldását. Segíti őt önmaga megismerésében, a világban való eligazodásában. Segíti a jó és rossz felismerésében, értékrendet ad. A mesefeldolgozás befejező, de lényeges szakasza az időközben elkészült produktumok: rajzok, festmények, saját készítésű mesekönyv bemutatása, kiállítások szervezése, dramatizált meserészletek bemutatása. Fontos, hogy a gyermekekben kialakuljon az önértékelés képessége, mások munkájának megbecsülése, elismerése. Iskolánk Ayres-teremmel rendelkezik. A terem a tanulási nehézséggel és zavarokkal, figyelmi problémákkal, beilleszkedési nehézségekkel, és/vagy hiperaktivitással küzdő gyerekek játékos fejlesztésére szolgál. A terem segítségével a gyerekek intuitívan visszatérhetnek a külvilág és saját testük, annak működésének megismerésében, felismerésében azon fejlődési szakaszokhoz, ahol fejlődésük feltehetően megrekedt.

NAGYOK ISKOLA FELSŐ TAGOZAT 5-8 ÉVFOLYAM

Az előző években megszerzett alapokra támaszkodva

- Fenntartani, illetve kialakítani a tudás iránti vágyat, a tudás értékének tiszteletét, elsajátítani az alapvető tanulási technikákat,
- Törekedni a szociális alapú teljesítménydeficit kiegyenlítésére,
- Differenciált módon fejleszteni a tanulási képességeket,
- Eszközszintre fejleszteni a kulturális alapternikákat (írás, olvasás, a köznyelv használata, a számolás, ábrázolás), illetve
- Fejleszteni az önismeretet, a társas együttélés, együttdolgozás képességeit,
- Segíteni a gyerekek reális tovább tanulási döntését,
- Lehetőséget teremteni arra, hogy a gyerekek kipróbálhassák önmagukat, felkészültségüket, tudásukat,
- Motiválttá és képessé váljanak az önálló ismeretszerzésre, az ehhez szükséges technikák alkalmazására: növekedjék és váljon egyre tudatosabbá az önmagukért és közösségeikért érzett felelősségérzetük.

E szakasz lényeges eleme az önismeret, az érzelmek, az akarat erő fejlesztése. Mindezt a fejlődési fokot úgy érje el a tanuló, hogy érezze jól magát az iskolában, legyen beleszólása sorsa alakulásába.

A tantárgyi és képzési követelményeket, az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó tennivalókat, követelményeket, tartalmakat a helyi tanterv rögzíti.

9. 9. A NEM SZAKRENDSZERŰ OKTATÁS BEVEZETÉSE AZ 5-6. ÉVFOLYAMON

Jogszabályi háttér:

1993. évi LXXIX. törvény 133. § (1) bekezdés a nem szakrendszerű oktatás a kiterjesztéséről:

2008-2009-as tanév 5. évfolyam

2009/2010-es tanév 6. évfolyam

Feladataink:

- az eltérő tanulói fejlettségi szintek kezelése,
- a lemaradó tanulók beérjék társaikat, felzárkózzanak az átlaghoz,
- meghatározott időn belül elérjék a helyi tanterv elvárt követelmény szintjét.

A nem szakrendszerű oktatás órakerete

A heti óraszám a kötelező órák és tanórán kívüli foglalkozások 25 %- a.

Évfolyam	kötelező óraszám	tanórán kívüli órák száma	összes óraszám	Nem szakrendszerű órák száma
5.	22,5	5,625	28,125	5,6 + 1,4
6.	22,5	5,625	28,125	5,6 + 1,4

Fejlesztési stratégiák tervezése:

A tanulók fejlesztési stratégia kidolgozása során bázisként szolgálnak a 4. évfolyam kompetenciamérésének eredményei, az ebből levonható, tanulságok, a tanév eleji diagnosztikai mérések eredményei.

A diagnosztikai mérések szolgálják,

A tájékozódást, az alapozó funkciókat illetően.
A tanulók tudásának, hiányainak feltárását.
- z ismeretek, készségek, képességek azonosítását, feltérképezését.
Az országos kompetenciamérések eredményeinek elemzéseit.
Az alsó és felső tagozatos munkaközösségek konzultációinak anyagát.
Az osztályfőnökök és szaktanárok esetmegbeszéléseinek témáit.

A célzott készség-képesség területén az alábbi kiemelt fejlesztési irányokat tűztük ki:

Különös gondot kell fordítanunk arra, hogy a helyes tanulási szokások és technikák rögződjenek a gyermekekben, hiszen ez elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy az 5-6. osztály ismeretanyagával meg tudjanak birkózni

A tanítási tartalom módosítása nélkül az alábbi kompetenciákra kell különös tekintettel lenni a fejlesztés, illetve a felzárkóztatás során a 10-12 éves életkorban:

- az önálló tanulás, jegyzetelési technikák tanítása, az olvasás és íráskészség fejlesztése,
- kommunikációs készség fejlesztése,
- az információszerzés és feldolgozás képességeinek fejlesztése (forrásból tájékozódás, szelektálás, rendszerezés, felhasználás, új kontextusban alkalmazás),
- a kommunikációs képességek erősítése (pl. műfajok ismerete, értése, nyelvhelyessége, helyesírása, alkotása hétköznapi helyzetekben),
- a szociális kompetenciák fejlesztése (identitás, énkép, nyelvhasználat, kapcsolatteremtés, társas viselkedés, társas kapcsolatok, konfliktuskezelés, szabálytanulás), térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyokban való pontos tájékozódás

Tantárgyak:

- magyar nyelv és irodalom,
- történelem,
- technika,
- rajz,
- ének-zene,
- tanulásmódszertan.

10. „LURKÓ” CSOPORT PROGRAMTERVE

A „lurkó” elnevezés a hagyomány szerint minden gyermekre jellemző kifejezés volt. Ezt a szót mi azon gyerekek csoportjára alkalmazzuk, akiknek mentor tanára van.

Heti rendszerességgel (minimálisan egyszer) 45 perces foglalkozást tartanak, amikor a mentor tanár beszélget a gyerekekkel a család, az élet, az iskola, valamint a világ dolgairól. A közvetlen beszélgetésre természetesen több lehetőség is van, mint pl.: óraközi szünetek, tanulószobai foglalkozások, amikor a lurkók olyan dolgot mondanak el (esetleg segítséget kérnek), amit nem szeretnének csoporttársaik előtt elmondani.

A lurkófoglalkozások tematikáját, módszertani ajánlásait a mentor tanárok közösen fogalmazzák meg, melyben figyelembe veszik életkori sajátosságait, az iskola által támasztott követelményeket, a lurkók kívánságait.

A lurkófoglalkozás kötetlen beszélgetés, melynek témáit a mindennapi életből merítik, arról beszélnek, ami a gyerekeket érdekli. (Ezek lehetnek akár: „tabu-témák” is.) Programjukat közösen alakítják ki, mindent őszintén megbeszélnek. Nagyon fontos a gyerekek számára, hogy tudjanak mesélni mindennapjaikról, avassanak be gondjaikba, tartsák be a szabályokat, tudjanak érvelni. Közösen könnyebb megoldani a bennük felgyülemlett problémákat. Itt mód van a panaszkodásra, a valós és valósnak vélt problémák megoldására.

Lehetőség van tájékozódni a tanulmányi előmenetelről, sikerekről és kudarokról, személyes konfliktusokról. A tanulásban bekövetkezett kudarcok leküzdéséhez segítséget nyújtanak a délutáni szaktanári foglalkozások.

Egy mentor tanárhoz 10-12 lurkó tartozik, akik egy csoportot alkotnak. Ez a kis csapat több éven keresztül együttműködik, segítik egymást, figyelnek csoporttársaikra. Közös alakítják ki programjukat, közösen vállalnak feladatokat, természetesen szem előtt tartva a tanulás fontosságát.

Ezek a foglalkozások nyílt teret biztosítanak pl.: higiéniai szokások megismerésére, azok alkalmazására, a serdüléssel kapcsolatos változások megbeszélésére, fontos tudnivalók megbeszélésére.

Teret biztosítanak a foglalkozások az önismeret, érték, normarendszer megvitatására, életvitelüknek megfelelő közös szabályrendszer megalkotására.

Segíthetnek a szociokulturális hátrányok leküzdésében.

10. 1. MENTORI FELADATOK

A mentor az egyes tanuló felnőtt szakértő segítője, nevelője négy éven át.

Feladatai:

4. Minél előbb (legfeljebb az első félév alatt), minél alaposabban ismerje meg a tanuló személyiségjegyeit, életét, szociális körülményeit, a család anyagi, kulturális viszonyait, a tanuló adottságait, érdeklődési körét, motivációs bázisát.
5. Közös megbeszélések, egyéni tapasztalatok alapján a szülőkkel egyeztetve személyre szóló hosszú távú fejlesztési programot alakít ki, melyet – az új információk alapján – folyamatosan korrigál. Az egyéni fejlesztési program igazodik a tanuló életkori sajátosságaihoz, adottságaihoz, körülményeihez. Figyelembe veszi a kisiskolai szaktanárok véleményét, a gyerek változásait. Tartalmazza a tanuló hatékony tanulása, sikeres iskolai élete, s az élet egyéb területein való boldogulása érdekében elvégzendő feladatokat, a direkt és indirekt pedagógiai eljárásokat, teendőket.
6. Kiemelt feladata továbbá a tanuló pályaválasztásának kialakítása, segítése, az ehhez szükséges képességek fejlesztésének tudatosítása, a reális énkép, a racionális jövőkép megfogalmazása.
7. Személyes ráhatással, egyéni és közös beszélgetésekkel és programokkal, rendszeres kapcsolattartással – mind a szaktanárokkal, mind a szülőkkel –, folyamatos ellenőrzéssel, rendszeres írásbeli és szóbeli értékeléssel, direkt és indirekt pedagógiai eszközökkel törekszik a gyerekeket a számukra leginkább megfelelő úton tartani. Élet- és munkarendjüket, szabály és normatudatukat, tanulásukat segíteni, alakítani.
8. Képviseli az iskolában a tanulókat. Képviseli érdekeiket, közvetíti – ha szükséges – problémáikat.
9. A mentor hetente legalább egyszer alkalmat biztosít a gyerekek számára beszélgetésre, négy szemközt is, és az egész csoporttal közösen is, függően a beszélgetés témájától.
10. A mentor jogosult és kötelezett a tanuló minden iskolai ügyében eljárni (pl. jutalmazni, fegyelmezni stb.). Rendkívüli esetekben (pl. kiemelkedő eredmények, jutalmazás, büntetés, a megállapodásuktól a tanuló érdekében való eltérés stb.) köteles a kisiskola vezetőjével, szükség esetén a többi mentorral, szaktanárokkal, szülőkkel, általánosan az adott ügyben érdekelttel egyeztetni.
11. A mentor tartja a kapcsolatot a szülőkkel. Tájékoztatja őket a tanuló iskolai munkájáról, pedagógiai, képzési ügyekről éppúgy, mint anyagi kérdésekről, vagy más programokról. A rendszeresen tájékoztatás kötelezettsége azt jelenti, hogy a szülőket a tanuló iskolai életéről, tanulmányi eredményeiről, legalább havi rendszerességgel értesíti, s félévente

- legalább kétszer személyes megbeszélést is folytat, s minden lényeges kérdésben egyeztet velük.
12. A mentor tartja a kapcsolatot a szaktanárokkal, segíti őket, hogy a gyerekek adottságaiknak leginkább megfelelő terhelést kapják, tájékozódik a tanulók tantárgyi előmeneteléről, órai munkájáról.
 13. A mentor aktívan részt vesz a kéthetente tartandó mentori megbeszéléseken, az év végi összegző nevelőtestületi záráson.
 14. A mentor legalább évente írásban részletesen értékeli a tanulók fejlődését, személyiségének változásait, munkáját, s javaslatot tesz a feladatokra a további időszakokra. Ezt az értékelést a tanulóval egyezteti, s megismerteti a szülőkkel, más szaktanárokkal. Az értékelésből származó feladatokat rövidebb-hosszabb távra megtervezi, s az érintettekkel egyezteti.
 15. A mentornak tudnia kell, hogy iskolaidőben hol tartózkodik a tanuló, ellenőrzi a hiányzásait, nyilvántartja azokat. Információ hiányában azonnal tájékoztatja a szülőket, ill. tájékoztatást kér tőlük.
 16. A törzslap vezetése, a bizonyítvány kiállítása a mentor feladata.
 17. A tanulóra vonatkozó minden hivatalos intézményi, szakmai, pedagógiai, döntésben részt vesz, a velük kapcsolatos pedagógiai, szakmai, adminisztrációs feladatokat is ellátja így pl. kiemelten a továbbtanulás, pályaválasztás.
 18. A mentor figyelemmel kell kísérnie a tanuló hivatalos nyilvántartásával, tanulói jogviszonyával kapcsolatos feladatokat (gazdasági ügyek, adminisztráció, napló, diákigazolvány, biztosítás stb.).

11. A TOVÁBBHALADÁS KÖVETELMÉNYEI AZ ISKOLÁBAN

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a helyi tantervben előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

A tanuló az első-második évfolyamon csak akkor utasítható évfolyamisméltésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megisméltése abban az esetben is, ha egyébként, felsőbb évfolyamra léphetne.

Az engedély megadásáról kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt.

Az 1-2. évfolyamon félévkor és év végén is szöveges értékelést kapnak a tanulók, melyben megjelöljük a fejlesztendő területeket, amelyeket a következő évfolyamon erősíteni kell.

A 3-8. évfolyamon a 2010-2011-es tanévtől félévkor és tanév végén is osztályzattal értékeljük tanulóinkat, a közoktatásról szóló törvény 2010. évi LXXI. törvény módosítása alapján. (70. § (3) bekezdés).

Ha a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát köteles tenni. Ha az elégtelen osztályzatok száma, meghaladja a kettőt, a tanuló a nevelőtestület engedélyével tehet osztályozóvizsgát.

Ha a tanuló a tanév végén háromnál több elégtelen osztályzatot kapott, a tanévet ismételni köteles.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a kétszázötven órát, és mulasztásait a tanév végéig nem tudja pótolni, a tanítási év végén nem osztályozható, a továbbhaladáshoz osztályozóvizsgát köteles tenni.

Az egyes évfolyamok, tanulmányi követelményeinek teljesítéséről a tanuló bizonyítványt kap.

A bizonyítvány közokirat.

A tanuló - szülői kérésre - a teljes oktatási időszak alatt egyszer az eredményesen befejezett évfolyamot megismételheti.

11. 1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A hagyományos és már bevezetett értékelési rendszer mellett néhány új formát is megvalósítottunk. Ezek:

A tanévzáró ünnepélyen dicsérő oklevélben és nyári táborozási lehetőségben részesülnek azok a tanulók, akik nyolc éven át kitűnő tanulmányi eredményt értek el.

A tanévzáró ünnepélyen könyvjutalmat kapnak az országos, kerületi és budapesti versenyeken jó helyezést elért diákok.

A tanulmányi munka értékelésénél figyelembe vesszük:

- A félévi és az év évi tanulmányi átlagot.
- A tanulmányi versenyek eredményeit.

A sportteljesítmények értékelésénél figyelembe vesszük:

- A sportversenyek eredményeit.
- Résztvételt a tömegsport foglalkozásain.
- A sportági edzéseken való rendszeres résztvételt.

A kulturális- közéleti tevékenység értékelésénél figyelembe vesszük:

- Az énekkari, irodalmi színpadi tagságot.
- Az osztálytitkári megbízatást.
- A diákönkormányzatban végzett tevékenységet.
- Zenei versenyek, vers- és prózamondó versenyek eredményeit.
- Az iskolai műsorokban, a megemlékezéseken való szereplést.

11. 2. AZ ISKOLA ÉRTÉKELÉSI ÉS ELLENŐRZÉSI RENDSZERE

A képesség kibontakoztató oktatást vállaló iskolának az értékelés kérdése, külön figyelmet igényel. Az egyéni különbségekre figyelő, az egyén érési ütemének teret engedő oktatási intézmény nem törekszik arra, hogy az értékelés kizárólag osztályzatokban fejeződjön ki.

Az értékelés, mint tevékenység, a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatát elemzi.

A pedagógusok értékelő magatartásának, a tanulók önértékelésének jellemzője: a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

Az értékelési program alapelvei:

- Ne minősítsen, hanem fejlődés állapotáról számoljon be.
- Számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött.
- Jelenjék meg, hogy a gyermek saját lehetőségét mennyire használta ki.
- Az értékelés különböző megnyilvánulási formái 1-2. évfolyamig a szöveges értékelés a 3-8. évfolyamig az ötfokozatú érdemjegy mellett a szöveges értékeléssel kombináljuk. Ez az értékelési eljárás, felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
- A pedagógusok arra törekednek, hogy lehetőleg ne buktatás legyen az értékelés vége.. Törekszünk arra, hogy a tanulók is értékeljék önmagukat, legyenek képesek megállapítani, hogy saját maguk által a tanév elején kijelölt célokhoz képest, mi érték el a tanév végére.
- A szöveges értékelés, a pozitívumok kiemelésével, serkenti a tanulókat, a lehetséges fejlesztési irányt is mutatva.
- Arra törekszünk, hogy az értékelés, sokszínű, serkentő, ösztönző hatású legyen.
- Folyamatos, rendszeres valamennyi tevékenységre kiterjedően működjék.

- Tárgyilagos, objektív, a tanuló személyiségét fejlesztő, segítő szándéka nyilvánuljon meg.
- Következetes, szakszerű és felelősségteljes legyen és céljai és követelményei, mindenki számára legyenek előre ismertek.
- Az értékelés az ismeretek, készségek, a tárgyi követelmények elsajátításának szintjére és a tanórán kívüli magatartásra, valamint a szorgalomra, ezen belül a felkészülésre, feladatvállalásra, feladatvégzésre, a szükséges felszerelés meglétére is kiterjedjen. Az értékelés tartalmazza a szabályok tiszteletét, a felelősségvállalást.
- Mutassa be a korábbi teljesítményhez képest mutatkozó fejlődést..

Oktatási eredményeink vizsgálata az alábbi módon történhet:

Az ellenőrzés módozatai

Az eddigieknél sokkal nagyobb jelentőséget tulajdonítunk a folyamatos tanórai ellenőrzésnek. A tanulókat félévenként legalább öt érdemjegy alapján értékeljük osztályzattal, függetlenül az óraszámától. (1-5-ös osztályzatig)

Az érdemjegyekkel valamennyi tanulási folyamatot értékelhetünk.

Szóbeli felelet legalább **2 érdemjegy**

Írásbeli felelet legalább **1 érdemjegy**

Tanulmány, kiselőadás legalább **1 érdemjegy**

Kísérlet, manuális tevékenység legalább 1 érdemjegy

Összesen: 5 érdemjegy

Szükségesnek tartjuk a 2-3 havonkénti érdemjeggyel való eredménymérést is. Minden év elején az ismétlődő szakasz után szummatív eredménymérést tartunk, évfolyamonként, magyar nyelv- és irodalom, matematika, természetismeret tantárgyakból.

Az írásbeli munkák eredményét egy érdemjeggyel kell beszámítani. Az így nyert induló eredmények elemzése, a további feladatok meghatározása a munkaközösségek feladata.

11. 3. Szóbeli feladatok általánosnak elfogadott elvei az alábbiak:

5-ös érdemjegyet érdemel az a tanuló, akiről kitűnik, hogy ismeri a tananyagot és a tanár által támasztott követelményeknek, megfelel-e.

Ismeri, érti, tudja, alkotó módon alkalmazza a tanultakat.

Pontosan, szabatosan fogalmaz, lényegre mutatóan definiál.

5.-6. évfolyamon legalább két-három percig képes legyen összefüggően, érthetően beszélni adott témákról.

7.-8. évfolyamon legalább három-öt percig képes legyen összefüggően, érthetően beszélni adott témáról.

Bátran merjen kérdezni, és problémát felvetni.

4-es érdemjegyet érdemel az a tanuló, aki ugyanazokat a kritériumokat teljesíti, mint az előzőekben leírt, de előadásában apróbb bizonytalanságok fellelhetők, előadásmódja stílusosan kívánivalót hagy maga után.

Bátortalan, vagy nem mer kérdezni problémát felvetni.

3-as érdemjegyet érdemel az a tanuló, akinek ismeretei felszínesek önállóan kevésbé tud dolgozni, mind a feladatát, mind a feleletét csak tanári segítséggel tudja előadni.

2-es érdemjegyet kap az a tanuló, aki csak a tantárgyi minimumot tudja, képtelen összefüggő mondatokban felelni, a fogalmakat megtanulja, de nem tudja alkalmazni a gyakorlatban.

1-es érdemjegyet kap az a tanuló, aki még tanári segítséggel sem tudja a tantárgyi minimumot előadni.

Általánosan elfogadott elvek az írásbeli munkáknál

- Az írásbeli munka lehet teszt vagy esszé jellegű.
- Az írásbeli munkához a pedagógus köteles megoldó kulcsot készíteni. kivéve a magyar irodalom fogalmazás dolgozatait és azt a dolgozatokkal együtt az év végig megőrizni.
- Az írásbeli munkákat a megoldó kulcsban feltüntetett rendszer szerint pontozni kell. Az elért pontok %-ra váltása adja a tanuló érdemjegyeit.

Ide százalék

Elfogadott irányelvek a magatartás érdemjegy kialakításában

Példás érdemjegyet kap az a tanuló, aki;

- A közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyilvánításával, valamint példás viselkedésével elősegíti és társait is erre ösztönzi.
- Szereti a közösségi életet, szívesen tevékenykedik érte és benne.
- A Házirendet megtartja, társait is erre ösztönzi.
- Nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias.
- Fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész.

Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki;

- Részt vesz a közösség életében, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen nincs kifogás.
- A Házirendet és az iskolai együttélés szabályait megtartja.
- Nevelőivel, társaival, szüleivel szemben udvarias, tisztelettudó.
- Fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható, pontos.

Változó érdemjegyet kap az a tanuló, aki;

- A közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyással, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik javulni.
- A Házirendet és egyéb szabályzatokat csak állandóan figyelmeztetéssel tartja be.
- Nevelőivel, társaival, szüleivel szemben nem udvarias és tisztelettudó.
- Társai viselkedését közömbösen nézi, nem segít.
- Fegyelme ingadozó, munkája pontatlan.

Rossz érdemjegyet kap az a tanuló, aki;

- Munkájával a közösség fejlődését hátráltatja, iskolai és iskolán kívüli viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be.
- Közösségi munkát nem végez, másokat is visszatart, szándékosan árt a közösségnek.
- A Házirendet nem tartja meg ismételt figyelmeztetések ellenére sem.
- Nevelőivel, társaival, szüleivel szemben udvariatlan, tiszteletlen, nyegle.
- Fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik.

Elfogadott irányelvek a szorgalom érdemjegyek kialakításában

Figyelembe kell venni a tanulók: életkörülményeit, helyzetét, képességeik szintjét

Példás érdemjegyet kap az a tanuló, aki;

- Igényli tudása bővítését.

- Céltudatosan és ésszerűen szervezi meg a munkáját- munkavégzése pontos és megbízható.
- Minden tárgyban elvégzi feladatait.
- Önálló a munkában, önellenőrzése rendes.
- Kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, lankadatlan, mindig készül, figyel, érdeklődik.
- Érdeklődése az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed.
- Egyes iskolai tárgyakban a tananyagon felül is produkál.

Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki;

- Figyel az órákon, házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi.
- Az órákra lelkiismeretesen felkészül, rendszeresen, megbízhatóan dolgozik.
- Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát.
- Tudja, hogy mihez kell segítséget nyújtania.
- Általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem árul el.
- Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó érdemjegyet kap az a tanuló, akinek;

- Munkája ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan.
- Önállótlán, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát.
- Munkája változékony jellegű.
- Szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire.

Hanyag érdemjegyet kap az a tanuló, aki;

- Figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatát nem végzi el.
- Nem hajlandó munkavégzésre.
- Nem törődik kötelességeivel.
- Érdektelenség, teljes közöny jellemzi.

Nevelési eredmények vizsgálatát, komplex módszerekkel végezzük:

- Megfigyeléssel, beszélgetéssel, kérdőívek és személyiségtesztekkel.
- Szituációteremtéssel, valamint előre közösen meghatározott témákkal való beszélgetéssel.

Az osztályfőnöki és az alsó tagozatos munkacsoportok munkatervében, a szociometikai felmérés szerepel, mint nevelési eredményvizsgálat.

A szociometikai mérés a társas kapcsolatok, a közösségi nevelés, megismeréséhez járulhat hozzá.

3.-8. osztályig osztályfőnökök készítik..

Fegyelmi eljárások

- Megrovás, szigorú megrovás.
- Áthelyezés másik osztályba – a kötelesség vétkes és súlyos megszegése esetén.

A fegyelmi eljárás lefolytatásának szabályai a 11/1994. MKM rendelet 3. számú melléklete tartalmazza.

Jutalmazás lehet:

- Szóbeli dicséret.
- Írásbeli dicséret.
- Osztályfőnöki dicséret.
- Szaktanári dicséret.
- Igazgatói dicséret.
- Tantestületi dicséret.

11. 4. AZ ELLENŐRZÉS, MÉRÉS ÉS ÉRTÉKELÉS SAJÁTOS SZABÁLYAI SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓ INTEGRÁLÁSA ESETÉN

A pedagógiai munka ellenőrzése az alábbi területekre terjed ki sajátos nevelési igényű tanuló integrálása esetén:

- A tanuló tudatosan megtervezett, differenciált fejlesztésére
- Az egyéni bánásmód, a hozzáadott nevelési érték,
- Az osztálycsoport szemlélete, a közösség légköre, a sajátos nevelési igényből fakadó többlétszolgáltatások tartalma, rendszere, tudatossága.
- Együttműködés más szakemberekkel (gyógypedagógus, pszichológus).

A magasabb évfolyamra lépés feltételei

Sajátos nevelési igényű tanuló esetén a 2/2005. (III.1.) OM rendelet alapján differenciált tartalmak kiemelt jelentőségűek a továbbhaladás szempontjából. A követelmények értelmezése mindig az adott sérüléstípusnak megfelelő elvárási szintet feltételez, illetve minden - az adott tanuló állapota alapján - pozitív változás része a komplex értékelésnek.

Amennyiben a sajátos nevelési igényből fakadó hátrány organikus eredetű, a követelmények és elvárások nem egyezhetnek meg a többségi gyermekcsoportra alkalmazottakkal.

A továbbhaladás feltételeinek meghatározása tehát a SNI tanulók esetében egyénre szabott megítélést igényel: mindig abból a szempontból, hogy a továbbhaladás vagy az évismétlés nyújt-e számára nagyobb segítséget a későbbi társadalmi beilleszkedésben, az énkép pozitív irányú alakításában.

Tanulói értékelés

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését annak alapján végezzük, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, figyelembe veszi-e azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott a-fejlődött-e vagy hanyatlott - az előző értékeléshez képest.

A SNI tanulók értékelésének szempontja, mindig értékelés egyéni képességek, fejlettségi szinthez viszonyított fejlődés figyelembevételével történik.

Az értékelésnél előtérbe kell helyezni a pozitív megerősítést és lényeges az egyéni különbségek figyelembevételét. Ez elősegítheti a tanuló teljesítményét önmagához viszonyító, fejlődést figyelembe vevő, értékelést.

A tantárgyi értékelés alól felmentés BTM esetén a Nevelési Tanácsadó, SNI tanuló esetén a szakértői bizottság javaslatára adható a tanulónak. A felmentés a szülő aláírásával, igazgatói írásbeli határozattal válik érvényessé. Az érvényesség egy tanévre szól.

A házi feladat adásának speciális elvei

A sajátos nevelési igényű tanulók számára annyi és olyan jellegű házi feladatot adunk, amely otthon önállóan elvégezhető, nem terheli túl a tanulókat. A házi feladat a SNI tanulók esetében kondicionáló, gyakorló, megerősítő funkciót tölt be, célja a bevésés erősítése, a feladattudat kialakítása és a beilleszkedés/munkavégző képesség erősítése. A súlyos állapotú tanulóknál elhagyható eseti jelleggel és – kivételes esetben, kizárólag a tanuló érdekében - rendszeresen is.

Tanulók felvétele

Az iskolánkba jelentkező SNI tanulók közül az alábbiakat fogadja iskolánk:

- tanulásban akadályozott (enyhe értelmi fogyatékos),
- beszéd-fogyatékosok,
- megismerő funkció vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenessége,
- megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenessége.

Az SNI diákokat integráltan oktatjuk, törekszünk arra, hogy az integrált tanulók száma ne haladja meg a 2 főt osztályonként.

A *felvételnél* a szülő/gondviselő által bemutatandó dokumentumok:

- a tanuló érvényes szakértői véleménye (a sajátos nevelési igény megállapítása szövegben, ill. BNO kód megjelölésével, a javaslat szerinti integrált nevelés-oktatás biztosításával, érvényes dátummal),
- eddigi felülvizsgálati jegyzőkönyvek (ha volt már vizsgálva),
- iskolakijelölő határozatot.

Az egyes modulok értékelése, minősítése, beszámításuk az iskolai évfolyam sikeres befejezéséhez

Tantárgyakba beépített modulok (A NAT-ban megjelenő modul tartalmak feldolgozása az adott tantárgy tananyagába építve történik)

Nép és honismeret 5-6. osztályban, történelem, természetismeret

Egészségtan 6. osztályban, természetismeret és egészségtan

Közlekedési ismeretek, 7-8. osztályban, technika és életvitel

Médiával kapcsolatos ismeretek 7. -8. osztályban, rajz és média tantárgy

A tantárgyba épített modulokat a tananyaggal egységben, évvégén és félévben értékeljük.

Önálló modulként megjelenő tantárgyak:

Néptánc –dráma 1.- 6. osztály

Etika 7 - 8. osztály

Az önálló modulok értékelése alsó tagozaton 4. osztály végéig szövegesen történik.

4. osztály év végétől és a felső tagozaton az önállóan megjelenő modul tantárgyakat továbbra sem osztályozzuk, a tanulók „kiválóan megfelelt”, „jól megfelelt” vagy „megfelelt” minősítést kaphatnak a bizonyítványban.

12. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS, KÖRNYEZETVÉDELEM, FOGYASZTÓVÉDELEM

A tantárgyak sajátosságaihoz igazodva megjelenő fejlesztési területek

Napjaink fogyasztói társadalmában a vállalkozások profitorientáltsága mértéktelen fogyasztásra buzdít. A média ontja a reklámokat, amelyek a legkülönbélebb árucikkek megvásárlását népszerűsítik.

Az ügyes reklámszakemberek által készített reklámok kiszolgáltatottá teszik a fogyasztót.

Arra ösztönzik, hogy a valódi szükségleteinél többet vásároljon. Ezzel megnö a kidobásra ítélt tárgyak tömege, ami tovább szennyezi környezetünket.

Így jövőnk szempontjából nagy szerepe van a **tudatos fogyasztói magatartás kialakításának**.

Ennek érdekében legfontosabb céljaink és feladataink a következők:

- Már általános iskolás korban fel kell hívnunk a figyelmet a mértéktelen fogyasztás veszélyeire, környezeti hatásaira.
- **Kritikai magatartást** kell kialakítanunk a médiában elhatalmasodó reklám kampánnyal szemben.
- Ki kell alakítanunk azokat a **döntési képességeket**, melyek gyermekeinket hozzásegítik felnőtt korukban ahhoz, hogy tudatosan tudjanak választani a szükséges és szükségtelen, valamint az értékes és értéktelen között.
- Környezeti nevelésünknek legyen része a **környezettudatos fogyasztói magatartás** elsajátíttatása.

A fogyasztóvédelmi oktatás lehetséges iskolai szinterei:

- **Tanítási órák**

Az egyes tanítási órák tananyagában jelenjenek meg a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak

- **Tanórán kívüli tevékenység**

Vetélkedők, versenyek, rendezvények

- **Iskolán kívüli foglalkozások**

Piaci séták, kirándulások, környezetvédelmi külső foglalkozások

Módszertani lehetőségek:

- Médiafigyelés, reklámkritikák
- Döntéshozatali képesség erősítése döntéshelyzetek kialakításával
- Szituációs játékok, esetelemzések, érveléstechnikai gyakorlatok

12. 1. KÖZLEKEDÉSI NEVELÉS

A helyes és biztonságos közlekedés szabályainak elsajátíttatása az életbiztonságunkat növeli. Kicsi gyermekkortól a családok alakíthatják ki leginkább az erre való igényt.

Az iskolában a közlekedési nevelés két alapvető szintere:

- *Elméleti oktatás*

Alsó tagozaton a környezet órák tananyagában jelenik meg, amelyhez felhasználjuk az évfolyamonként kidolgozott „Közlekedési füzeteket”

(Gyalogos közlekedés, kerékpáros közlekedés)

Felső tagozaton a technika tanterv tananyagának része a közlekedési szabályok megerősítése.

- *Gyakorlati alkalmazás*

Iskolán kívüli programok, kirándulások, kerékpártúrák alkalmával tudatosítjuk és alkalmazzuk a helyes közlekedés szabályait.

A kerületi rendőrkapitányság és a TEKA szervezésében gyermekeink közlekedési táborban és közlekedési versenyeken vesznek részt.

12.2. TÁRSADALMI BŰNMEGELŐZÉS, ÁLDOZATTÁ VÁLÁS ELKERÜLÉSE

Iskolánkban a bűnmegelőzésre nevelésnek komoly hagyományai vannak.

A kerületi rendőrség szakemberei segítenek, előadásokat tartanak a gyerekeknek, melyben az áldozattá válás elkerülése is szerepel.

Az osztályfőnöki órákon, s a dráma - foglalkozásokon feldolgoznak a közlekedési szituációkkal kapcsolatos témákat.

Legfontosabb nevelési feladataink, amelyet mindennapi nevelő munkánk során végeznünk kell:

- Erkölcsi nevelés erősítése
- Alapvető törvényi ismeretek nyújtása
- Alapvető állampolgári jogok ismertetése

Ez a téma nem kötődik konkrét tantárgyhoz, a mindennapi eseményekhez alkalmazkodva, a társadalmi és iskolai történéseket felhasználni kell diákjaink szemléletét alakítanunk.

12. 3. AZ ERŐSZAKMENTES KONFLIKTUSKEZELŐ TECHNIKÁK ELSAJÁTÍTÁSA

A konfliktus életünk része. A konfliktusok során kialakuló viták szükséges részei mindennapjainknak. Diákjainkban a mindennapi együttlét során ki kell alakítanunk a konfliktusok kezelésének erőszakmentes technikáit.

Legfontosabb feladatunk, hogy gyermekeinket is megtanítsuk a vitás helyzetek kezelésére.

Konfliktuskezelési technikák gyakorlati alkalmazásának szinterei:

- Dráma órák, ahol szituáció játékok keretében gyakoroltatható a konfliktuskezelés
- Osztályfőnöki órákon, az osztályban kialakuló konfliktusok megbeszélése, vitakultúra elsajátítása
- Etika órákon a 7. és 8. osztályban a konfliktusok etikus kezelése
- Szünetekben, szabadidőben kialakuló konfliktusok esetén az ügyeletes pedagógus feladata a problémamegoldás segítése
- Magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdő gyermekeinknél kiemelten foglalkoznak ezzel a témával fejlesztő pedagógusaink.

12. 4. AZ INFOKOMMUNIKÁCIÓS TECHNIKÁK ALKALMAZÁSA

Az információs és kommunikációs technikák alkalmazása:

- lehetővé teszi, hogy a diákok saját tempójukban önállóan dolgozhassanak,
- csökkenti a tantárgyak közötti éles határokat,
- növeli a kreativitást.

A **digitális kompetencia** a kulcskompetenciák egyike.

Ma már nélkülözhetetlen, hogy gyermekeink az ismereteket a nekik legmegfelelőbb módon szerezhessék meg, ehhez felhasználva az olvasását, a média nyújtotta lehetőségeket, a digitális információhordozókat, az interneten elérhető tudásbázisokat. (PL. Sulinet digitális adatbázis, felvételi feladatok adatbázisai stb.)

Az iskola abban segíthet, hogy megfelelő számítógépes felhasználó ismeretekkel vértelje tanítványait. (**önművelés igénye, felkészülés az egész életen keresztül tanulásra**)

Ehhez:

- 5-8. osztályig heti 1 órában (tömbösítve, félévenként heti két órában tanítjuk az informatika tárgyat)
- Folyamatosan fejlesztjük számítógép parkunkat
- A könyvtárban a gyerekek és pedagógusok számára internetes hozzáférést biztosítunk
- Pedagógusaink képzésében előtérbe helyezzük az informatikai képzést (Sulinet SDT tanfolyamok)

A XXI. századnak megfelelő természettudományos ismeretek megismerése, elsajátítása

A kötelező óraszámok törvényi változásakor a természettudományos tantárgyak óraszámja csökkent. Kisebb óraszámokban, de hatékonyabban, érdekesebben tanítva tarthatjuk meg tanulóink természettudományos ismereteinek szintjét.

A felsős reál munkaközösség tagjainak összehangolt munkája szükséges ahhoz, hogy a fizika, kémia, természetismeret, biológia és földrajz tantárgyak tanítása során, egymás pedagógiai munkáját erősítve egységes természettudományos ismereteket közvetítsünk.

Ezt kiegészíti és erősíti környezeti nevelési program.

További lehetőségek:

- Egyéni kutatómunkák természettudományos tárgykörben
- Természettudósok munkásságának megismerése

- Múzeumi látogatások

13. AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT HÁZI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

A házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- Az első-negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot
- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

13. 1. A METODIKAI KULTÚRA FEJLESZTÉSE, A TANKÖNYVEK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A következő évek egyik legfontosabb szakmai feladata a metodikai kultúra fejlesztése.

Tudjuk, hogy az iskolába lépő korosztályok egyre kevésbé taníthatók a megszokott módon, a hagyományos megoldásokkal. Ezért arra ösztönözzük a nevelő testületet, hogy;

- Pontos tisztazzák egy-egy anyagrész alapvető hangsúlyait, a valóban elsajátítandó tudnivalókat, a fejlesztendő képességeket (gondosan tervezzék meg az ellenőrzések, felmérések tartalmi súlypontjait).
- Keressék a leghatékonyabb, újszerű tananyag-közvetítési formákat, melyek nem csupán érdekesebbé teszik a tanítást, hanem újonnan megoldandó tartalmi, szervezési, didaktikai problémákkal szembesítenek, s kikényszerítik az önreflexiót, a nagyobb tudatosságot.
- Hatékonyságát folyamatosan értékelve végezzék a teljesítménycsoportokban folyó tanítást.
- Ismerjék és alkalmazzák az egyéni, páros, valamint kiscsoportos differenciálás eszközeit, tartalmát (a korrepetálástól az önálló tanulási formákig).

A tankönyvekről, segédletekről szóló döntés joga a szakmai munkaközösségekkel való egyeztetés után a szaktanáré. A döntésnél figyelemmel kell lenni az Iskolaszék és a DÖK véleményére, valamint a tankönyvek árára is.

13. 2. AZ ISKOLA, MINT TANULÓ SZERVEZET

Az iskola a tanulás intézménye. Az iskola összetettsége, pedagógiai programjának megvalósítása folyamatosan alakítja a **működés szervezeti** megoldásait.

Az iskola irányítása a tantestület, s tágabban az iskolahasználók közös tevékenysége.

Az iskola autonómiája, az érdekeltek által, közösen hozott döntések, megállapodások, elhatározások és cselekvések teszik az iskola világot a tanulás világává.

A működés során a szervezetben meglévő tudást, szakértelmet és információs kapcsolatokat az iskola hatékony működésének szolgálatába állítjuk: azért, hogy a pedagógusok tudása valóban egyértelmű legyen az iskola életében.

A nevelőtestület szakértelme meghatározza az intézmény működését, az információs kapcsolatok a célokat szolgáló eljárások, valóban a működés elősegítői legyenek. E folyamatban meghatározó az iskolavezetés tevékenysége, törekvései, kompetenciája, felkészültsége.

Az iskola vezetése évente értékeli végzett munkáját, ennek összegzését ismerteti a nevelőtestülettel.

Működnek a szakmai egyeztetés fórumai (tantárgygondozói, munkaközösségi megbeszélések, alkalmi munkacsoportok).

Az iskolavezetőség döntéseiről írásban és szóban egyaránt, tájékoztatja az érintetteket.

13. 3. A SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉG

A szabadidős tevékenységek szervezésénél különös figyelmet kap az iskolához való kötődés erősítése, a tanórán „talonban” maradó képességek fejlesztése, a tantárgyi kudarcok ellensúlyozása, a közösségformálás, a „mi” tudat erősítése.

A szabadidős programokat szabadidő-szervező hangolja össze. A rendezvények többnyire nyitottak a családok, a lakókörnyezet számára is.

A szabadidős programok jellege és létrehozásuk módja tekintetében az elmúlt években igen színvonalas hagyományok alakultak ki, amelyek folytatásra méltóak. Ennek tudatában kiemelt fejlesztési feladatunk:

- Annak folyamatos biztosítása, hogy a gyerekek a programoknak minél inkább létrehozói és minél kevésbé csak fogyasztói legyenek.
- A szabadidő kompenzatórikus jellegének erősítése.
- Nyitottság a családok, a lakókörnyezet felé.
- Az iskolai és az iskolához kapcsolódó szervezetek programjainak koordinációja.
- Szabadidő-szervező gyerekek képzése és folyamatos bevonása e tevékenységi terület szervezésébe.

Kiemelten fontosnak tekinti az iskolavezetés:

A szabadidős tevékenységekben való részvétel önkéntességét.

- A közösségi cselekvési formák kínálata és választhatósága, a licit rendszerének kialakítását.
- A művészeti tevékenység tanórán kívüli rendszerét.
- Az iskolában működő diáksport egyesület programját.
- A táborozási formákat.
- A szakköri kínálatot.
- Az éves rendezvénytervet.

13/2. A DIÁKÖNKORMÁNYZAT

A diákönkormányzat működésének pedagógiai feladata a közös ügyek intézéséhez szükséges képességek és beállítódások fejlesztése. Ilyenek a konfliktuskezelés, az együttműködési készség, az idővel való gazdálkodás, az önálló véleményalkotás, a másokra való figyelés, a kritikai elemzés és a kritika elviselése, a vitakészség, a döntőképesség, a szervezőkészség, valamint az áldozatvállalás, tolerancia, empátia, a nyitott gondolkodás attitűdje.

Az osztály és egyéb közösségek ügyeinek intézésében való közreműködés mellett feladatunknak tartjuk, hogy a gyerekek részesei legyenek a közösség életét megszabó szabályok alkotásának és természetesen ezek érvényesítésének. Év közben gyűjtjük azokat a kérdéseket, amelyek szabályozása hiányosnak bizonyul, mert nagyon fontos, hogy a gyerekek évről-évre, különböző életkorban is átéljék, újra és újra értelmezhesék, újrafogalmazhassák a közös élet szabályait, a „törvényalkotás” felelősségét és nehézségét. A tapasztalatok alapján e forma továbbfejlesztését szolgálja a közös kormányzást megtestesítő közgyűlési forma működtetése, ahol még nagyobb teret kap a felnőttek és gyerekek partneri viszonya.

A közeleti gyakorlat megszerzésének eszközei között kiemelendő:

- Az osztályszóvivői rendszer.
- A diáktanács és megválasztásának módja.
- A közösségek belső megállapításai, együttműködési formái.

A diákönkormányzat szervezeti rendszerének kiépítése, hatáskörének szabályozása a gyerekekkel közösen végzett folyamat.

Az önkormányzás élménye – mint közösségi élmény – az állandó közösségekben is adott, de talán még erőteljesebb a lehetősége a választottakban, ahol az önkéntesség mozzanata új minőséget jelent a gyerekek számára. Ezért fontos iskolai feladat a különböző szerveződések segítése, a sport, kulturális, környezetvédő stb. formációk ösztönzése és beemelése a tevékenységrendszerbe. Feladatunk, hogy minél többen szerezhessenek önszerveződési, önkormányzási tapasztalatokat, élhessék át a megbízás felelősségét.

Az eszközrendszer részei :

- Az informálás eszközei: iskolaújság, a plakátok, a faliújságok.
- A döntéshozatal fórumainak időben és világos hatáskörrel történő működése.
- Az értékelés formális és informális csatornái.
- Az adott területért felelős felnőttek és gyerekek együttműködése.
- A tisztségviselők, képviselők felkészítése.
- A felnőttek és gyerekek kölcsönös értékelése egymás munkájáról.

13. 5. AZ ERDEI ISKOLA

Fontosnak tartjuk, hogy **MINDEN GYERMEKBEN** észrevegyük akár a legapróbb értéket is”. Az iskola az önkormányzat támogatásával és pályázatokon elnyert pénzből tudja megvalósítani az erdei iskola programot, kétvétenként kötelezően. Az erdei iskolai részvétel különösen nagy lehetőséget kínál a tevékenységrendszer komplexitásának átélésére, a természet közeli tapasztalatok elmélyítésére, a környezetvédelmi szemlélet és ismeretek gyakorlati elsajátítására, a lakókörnyezettől gyökeresen eltérő falusi életmód megismerésére, ezen keresztül a társadalomismeret bővítésére, a közösségi önkiszolgálás, az önállóság gyakorlatára, az ország-ismeret bővítésére, a természetjárás megszerettetésére. Az itt szerzett ismereteikről beszámolót és tablót készítenek.

13. 6. AZ ISKOLA HAGYOMÁNYAI, RENDSZERES ESEMÉNYEK

Az iskolához kötődés és az iskolai élet ritmusa szempontjából egyaránt fontos a hagyományos, visszatérő események sora. Ezek rendszerét úgy formáljuk, hogy arányosan érintsék a különböző korosztályokat. A programunk gondoskodik a mentális problémákkal rendelkező gyermekek ünnepségeinek megszervezéséről. Gondos megtervezésük, az időben elvégzett szervezőmunka és értékelésük az egyes eseményekért felelős pedagógusok, munkatársak és vezetők felelőssége. Az eseménynaptárt a tanév munkaprogramja tartalmazza, s a havi program véglegesíti.

Tanévenként rendszeresen megrendezésre kerül az iskolaélethez kapcsolódó közösségi események közül;

- A tanévnyitó.
- A végzősök ballagása.
- A József Attila Napok kulturális és sport eseményei.

A jeles napok ünneplése:

- Iskolai keretek közt ünnepeljük – többféle ünneplési forma megismerését biztosítva – március 15.-ét.
- Ünnepi hangversennyel köszöntjük a karácsonyt.
- Vidám programmal a farsangot.

A szabadidős, a közös kulturális és sportesemények a tanévben:

Filmklub működése iskolában. Az alsó tagozaton havonta játszóház.
Rendszeres házi bajnokságok – kosárlabdában, fociban, asztali teniszben
Évenként művészeti seregszemle.

14. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS CÉLKITŰZÉSEK, FELADATOK

Célkitűzések:

- Alakítsuk és fejlesszük az egészséges életmód iránti igényt.
- Ismerjük meg - életkorunknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Ismerjük, az egészségüket, károsító tényezőket, és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a káros szokásaikat egészségük, legyen értékes számukra.
- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet az egészséges táplálkozás, valamint a testmozgás iránt.

Kompetenciafejlesztési területek a pedagógiai programunkban:

- **Természettudományos kompetencia**
Az ember és a rajta kívüli természet között lejátszódó kapcsolatok megértése, előrejelzése,
- **Szociális kompetencia:**
A saját egészséges életvitel meghatározó szerepének megértése
Testi, lelki egészség egészségünk védelme, ennek szerepe a társadalomban

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az egészség kiemelkedően fontos része a kompetenciák fejlesztésének, az új iskola részleg József Attila Művészeti Általános iskolához kerülése miatt is.
- Az egészség megőrzése, sokoldalú segítséget igényel az iskola tanulóinak összetétel miatt.
- Szeretnénk, az iskolaorvosi segítséget rendszeresen igénybe venni a tanulók számára.
- Az **egészséges életmódra nevelés** az iskolai élet minden területének része.
- Biztosítani szeretnénk a kerület és más szociális alapítványok segítségével, az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Bemutatjuk a sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, ismereteket..
- Ajánljuk, és tudatosítjuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség, ezek megóvására magatartási alternatívákat, kínálunk, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Kialakítunk egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására. (**anyanyelvi kommunikáció**)
- Segítséget nyújtunk, az egészségvédő öntevékenységhez és az egészséges életmód kialakításához, tanítási órákon és szülői értekezletek keretében is.
- Az iskolaotthon keretében és a napközis tevékenységek során lehetőség van arra, hogy a napirendbe beillesztve tudatosan tervezett, fejlesztő mozgással és játékkal levegőn tölthessék szabadidejük nagy részét kb. napi két órát.

Egészséges táplálkozásra nevelés feladatai:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. Napi ötszöri étkezés biztosítását alapítványi és önkormányzati segítséggel oldjuk meg.

- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses terítés iránti igény felkeltése.
- Az iskola napi háromszori étkezést biztosít.
- Az étrend összeállításánál figyelembe veszi a gyermekélelmezési normákat.
- Az eltérő táplálkozást igénylő gyerekek étkeztetését biztosítja.
- Tanulók fogyasztási szokásaiban a változás érdekében ismertetjük a különböző tárgyak keretében az egészséges élelmiszereket.

Személyi higiéné kialakítása érdekében:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása. Váltócipő használata.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezeléseik igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (Iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

Mentálhigiéné feladatai:

- Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása a tanulóknak, és az iskolában dolgozók számára..
- Ésszerűen tervezett oktató és nevelőmunka során a tanulók egyenletes terhelését biztosítjuk.
- A halmozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése és folyamatos fizikai és szellemi állapotának figyelemmel kísérése.
- Megfelelő segítségnyújtás a lelkileg sérült tanulóknak az iskolapszichológusokkal együttműködve. A lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése.
- Személyre szabott beavatkozási lehetőségek alkalmazása, kiegészítése különböző terápiák javaslatával.
- Lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.

Családi életre nevelés terén:

- Tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására teszünk erőfeszítéseket.
- A tanulók számára a család fontos közösség. A kívánatos családmódel iránti igény felkeltésére és kialakítására erőfeszítéseket teszünk mentorok és a szülői közösségek együttes tevékenységével..
- A szexuális nevelés során feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét. Tájékoztatjuk a tanulókat a nemi úton terjedő betegségekről, ezek következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről. Ismereteket nyújtunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

Az iskola egészségnevelési programját segítik:

- **Iskolaorvos, aki heti rendszerességgel végzi a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását.** A szűrővizsgálatok eredményei alapján szakorvoshoz irányítja a

tanulókat. Folyamatosan kapcsolatot tart az iskola vezetőségével, jelzi az egészségügyi problémákat.

- **Védőnő, aki** heti rendszerességgel segíti, az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét, amely a gyermek iskolából való távozása után a következő iskolába továbbít. Előadásokat tart az iskola vezetőségével egyeztetett témákban: egészségügyi felvilágosítás, sebellátás, elsősegély nyújtás területén.
- **Fogorvos, aki** évente két alkalommal végez szűrést osztályonként, előre egyeztetett időpontban. Szükség esetén visszarendeli a gyerekeket kezelésre, vagy fogszabályozásra.
- **Családsegítő szolgálat vezetője**
A rászoruló családok segítséget kapnak. Kapcsolattartók a gyermekvédelmi felelősök. **Gyermekvédelmi felelősi feladatokat** fejlesztő pedagógusok látják el. Ismereteik e területen a továbbképzések alatt kiemelkedően jók, ismerik leginkább a hátrányos és problémákkal küzdő családokat.

Gyakorlati tevékenység az egészségügyi kompetencia terén:

Tanórákon, az életjelenségek megismerése

- Az emberi test részei (testrészek, csontváz, izomzat, mérhető tulajdonságai, változásai, testünk működésének megfigyelése.)
- Érzékszerveink (felismerésük, védelmük, tisztántartásuk)
- Egészséges életmód (helyes napirend, táplálkozás, rendszeres mozgás, tisztálkodás, fogápolás)
- Táplálkozás, fejlődés (táplálékcsoportok, helyes napi étrend, étkezési kultúra, a táplálék útja, a táplálkozás hatása fejlődésünkre, életjelenségeinkre)
- Az egészség megóvása (a betegségek megelőzése, a betegségek és leggyakoribb tünetei, leggyakoribb fertőző betegségek).
- A légzés (légúti megbetegedések, környezeti ártalmak és a légzés kapcsolata)

Az egészségnevelést szolgálja az iskola szabadidős tevékenysége

Szervezett játékos sportfoglalkozások.

Játékos foglalkozások naponta az udvaron, szünetekben.

Osztályonként évente legalább két alkalommal látogatás az állatkertben.

Osztálykirándulások, erdei iskola

Gyümölcsnapok

Természetismereti vetélkedők

Témanapok – természeti ünnepekről való megemlékezés.

Folyamatos papírgyűjtési verseny,

Művészeti hét.

Sportversenyek.

Az iskola természetbaráttá, ízléssé, otthonossá tétele érdekében művészi öntevékenység szervezése.

Téli gondoskodás énekesmadarainkról.

Kerékpáros ügyességi verseny a IX. kerületi Rendőrkapitányság rendezésében.

Tűzvédelmi bemutató.

Kerületi nyári napközis tábor.

Iskola nyári táborai.

Sportköri foglalkozások.

Kapcsolat a szülőkkel

A szülőket tájékoztatjuk az egészségnevelési alapelveinkről. A folyamatos kapcsolattartásra alkalmasak a szülői értekezletek, a fogadó órák, a személyes beszélgetések, a szülők bevonása programokba.

Az egészségnevelés prevenciós programjai:

Alsó tagozaton folyamatos gyakorlás során tanulják a fog, kéz, és a tisztálkodás elemi szabályait.

A felső tagozaton, osztályfőnöki órákon foglalkoznak az egészséges életmód aktuális kérdéseivel (Lásd. ajánlás az osztályfőnöki órákhoz)

Meghívott előadók beszélgetnek a káros szenvedélyek, drogok, tűzvédelem valamint a közlekedésbiztonság témakörökben felső tagozatos tanulókkal..

15. A KÖRNYEZETI NEVELÉS ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI

Alapelvek:

Környezetünk védelme

Az ember környezetéhez hozzátartozik a természetes, az épített és a társadalmi környezet. A környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönösségét, helyét és szerepét a környezeti rendszerben.

Kialakítja az emberekben azokat az új környezeti magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak.

Biztosítjuk, azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassák, a pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget, a környezet megvédéséhez, szükséges értékrendszerhez.

Rendszerszemléletű környezet védelmi oktatás érdekében:

A környezeti nevelésnek, rendszerszemléletűnek, kell lennie, hiszen környezetünkben minden mindennel összefügg, ez lehetőséget ad több tudományterület összekapcsolására is.

A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, mely az élet minden színterén jelen van.

A környezeti nevelés során erősítjük a problémamegoldó szemléletet.

Helyi, iskolai, kerületi problémákra és azok megoldására természeti, társadalmi jellemzők megismerésére támaszkodunk. A gyakorlat megismerésével tanítjuk a globális összefüggéseket. **(természettudományos kompetencia)**

A környezeti nevelés fejleszti az együttműködést, az egymásra figyelést, egymás elfogadását, a társadalomba való beilleszkedés képességét.

A jövő ökológiai problémáit előre nem láthatjuk, ezért fontos az **problémamegoldó gondolkodás, kreativitás képességének kialakítása és fejlesztése. (matematikai kompetencia)**

Konkrét célok és feladatok a környezet tudatos nevelés során

- Hajlandóságot kell ébresztenünk a tenni akarásra, a konkrét problémák megoldására, **hatékony együttműködésre és eredményes konfliktuskezelésre.**
- Nyitottá kell tennünk tanulóinkat a környezet szépségeink befogadására, kritikussá a negatív környezeti jelenségekkel szemben.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a **környezettudatos életvitel kialakítását**, lehetővé tenni a természet teljességének megérezését.
- Biztosítani élményhelyzeteket azért, hogy helyes döntéseket tudjanak hozni, legyen gyakorlatuk a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésére életkoruknak megfelelően.
- **Környezetkímélő technológiákkal** készült termékek megismerése, a takarékos és **mértékletes életvitel** igényének felkeltése.

- A környezeti nevelés beépítése a magyar irodalom, történelem, művészeti tárgyak, etika, technika tárgyakban segítséget nyújthat az egészségesebb gondolkodásra. az összefüggések felismerésére.
- Az ökológiai szemlélet kialakítása, fejlesztése, a természetes életközösségek megfigyelésével, környezeti változások nyomon követésével, természetes élőhelyek megóvásával, irányított természetvédelmi tevékenységgel pl. téli madáretetők készítése, folyamatos madáretetés stb. gyakorlatokkal.
- Az iskolai rendezvények a környezet terhelését csökkenteni igyekszünk.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Természettudományos kompetencia**

Az emberi tevékenység okozta változások megértése.

A fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség fejlesztése.

A tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családjunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásának felelősségének felismerése.

- **Szociális és állampolgári kompetencia:**

Közügyekben való aktív közreműködés a környezetvédelem területén is.

- **Környezettudatosság, esztétikai tudatosság**

Környezetünk esztétikus alakítása, egyetemes és kulturális örökségünk védelme

Megvalósítás munkaformái, módszerei, eszközei

Tanórai munkaformák, tanórai tartalom a kötelezően elsajátítandó ismeretszerzést jelenti.

Szervezési formája, tanóra 45 perces tantermi óra

Nem hagyományos formái: a nem tantermi órák, a komplex foglalkozások, projektek, erdei iskola, témanap, témahét, interaktív foglalkozások, tanulmányi kirándulások, terepgyakorlatok.

Hagyományos tanórai foglalkozásokat környezet ismereti kompetencia elsajátítása érdekében a NAT és a kerettanterv alapján határoztuk meg. A helyi tantervben az egyes tantárgyak célkitűzéseinél megjelennek a környezeti nevelés céljai is.

A tanórán, a tananyagon kívül egyéb tevékenységek, energiatakarékosság, szelektív hulladékgyűjtés, papírtakarékosság, anyagok újrahasznosítása, technika órán, figyelemfelkeltő természetfilmek megtekintése, a környezet folyamatos tisztántartása, esztétikus, környezetbarát dekoráció tervezése, készítése

A hagyományos módszerek háttérbe szorításával a környezeti nevelés szempontjából, sokkal hatékonyabb **élményalapú, tevékenykedtető, szenzitív interaktív módszereket** alkalmazzuk.

Tan eszközök a környezetvédelmi kompetenciához, a korszerű tankönyvek, természetismereti kiadványok, folyóiratok, játékgyűjtemények, természetfilmek, térképek, modellek, tablók, tájékozási eszközök vizsgálatokhoz, mérésekhez szükséges eszközök, anyagok, növénygondozáshoz és ültetéshez eszközök, játékokhoz szükséges eszközök, kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez szükséges anyagok, eszközök, korszerű felszerelés a technika teremben és a tankönyhán, internet elérési lehetőség a könyvtárban és az informatika teremben

Iskolai környezet alakítása során folyamatos, egész éven áttartó papírgyűjtési akciót szerveztünk. Ments meg egy fát címmel.

A pénzügyi lehetőségekhez képest igyekszünk energiatakarékos világítóeszközöket, víztakarékos WC tartályokat beszerezni. A gyerekek figyelmét a vízzel és villanyárammal való takarékoságra irányítjuk, és megköveteljük az erre való odafigyelést.

19. PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK (hatálya, érvényesség, felülvizsgálat, módosítás, nyilvánosság, jóváhagyás, aláírások)

A pedagógiai program hatálya:

A pedagógiai program személyi és területi hatálya kiterjed az egész iskolára, az iskola külső rendezvényeire, tanórán és iskolán kívüli foglalkozásaira, az iskola összes tanulója, dolgozója, továbbá az itt pedagógiai tevékenységet ellátó más természetes személyre.

Érvényessége a két iskola egyesítésének kezdetétől.

Az iskola 2011. szeptember 1-től, az átdolgozott és a fenntartó által jóváhagyott Pedagógiai program és Helyi Tanterv szerint szervezi meg, és végzi nevelő-oktató munkáját.

Az érvényesség addig tart, amíg a törvényi változások, és a partnerek igényeinek a változása az átdolgozást szükségessé nem teszik.

A Pedagógiai Program rendszeres felülvizsgálatára, az iskolavezetés, vagy a fenntartó utasításakor van lehetősége.

A Pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan figyelemmel kíséri

A Pedagógiai program módosítására javaslatot tehet, az iskola igazgatója, a nevelőtestület bármely tagja, a nevelők szakmai munkaközösségei, a Szülői Szervezet, az iskola fenntartója.

A szülők és a tanulók a Pedagógiai Program módosítását közvetlenül az a Szülői szervezet, illetve a diákönkormányzat képviselője útján javasolhatják.

A Pedagógiai Programot, annak módosítását a nevelőtestület fogadja el, kikérve a szülői szervezet véleményét, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

- **Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez szükséges eszközök, felszerelések**
- Egyéni fejlesztő szobák és berendezéseik:
- A fejlesztő tevékenységhez szükséges játékpark:
- Memórijátékok, lottójátékok
- Puzzle játékok, különböző méretben és darabszámban
- Állatcsaládok
- Abakusz
- Fagyöngy
- Ügyes boci
- Differix
- Figurix
- Bevásárlósat játszom!
- Tik-Tak, junior
- Maszírozó labdák
- Szivacs labdák
- Logico táblák, lapok
- Minilük tábla
- Domino játékok

- Activity
- Hangszerek: cintányér, dob, xilofon, csörgők
- Tapintható, megfogható formák
- Betű , számkártyák
- Geometriai formák
- Trambulin
- Tér-, időtudatosságot fejlesztő játékok
- A fejlesztő tevékenységhez szükséges szoftverek:
- Logopédiai szoftverek:
- ABC Professzor
- Anyanyelvi gyakorló szoftver
- Helyesírási gyakorló szoftver
- Beszédkorrektor
- Betűvarázs
- Dinamikus olvasási program
- Dyslex programcsalád
- Varázsbetű programcsalád
- Manó szoftvercsalád
- A fejlesztő tevékenységhez szükséges egyéb eszközök:
- Cd-s, kazettás, rádiósmagnó
- Kamera
- Számítógép
- Kazetták
- Fejlesztő szakkönyvek
- Nyomtató
- Ayres terem legfontosabb eszközei:
- labdák különböző méretben, formában
- tányérhinták
- mászókötel
- ejtóernyők
- egyensúlyozó tölcser
- mérleghinta
- cseppháló
- tojás hinta
- ugródeszkák
- gördeszkák

- lépegetők
- függő létrák
- függőágy
- sílécek
- gumiabroncsok
- szivacs labdák
- szivacs szőnyeg
- gólyaláb, elefántláb, egyensúlyozó félgömb
- rollerek

ÓRATERV

1-4. évfolyam óraterve

Tantárgy	1. évfolyam			2. évfolyam			3. évfolyam			4. évfolyam		
	1. félévi óraszám	2. félévi óraszám	Éves óraszám	1. félévi óraszám	2. félévi óraszám	Éves óraszám	1. félévi óraszám	2. félévi óraszám	Éves óraszám	1. félévi óraszám	2. félévi óraszám	Éves óraszám
Kötelező tanítási órák												
Magyar nyelv	4	4	148	4	4	148	4	4	148	3	3	111
Magyar irodalom	4	4	148	4	4	148	4	4	148	4	4	148
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	111
Matematika	4	5	166,5	5	4	166,5	4	4	148	3	3	111
Informatika	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	37
Környezetismeret	1	1	37	1	1	37	1	1	37	2	2	74
Ének-zene	1	1	37	1	1	37	1	2	55,5	1	1	37
Rajz	2	1	55,5	1	2	55,5	2	1	55,5	1	2	55,5
Technika és életvitel	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Testnevelés	3	3	111	3	3	111	3	3	111	3	3	111
Kötelező tanítási órák összesen	20	20	740	20	20	740	20	20	740	22	23	832,5

Óraterv

5-8. évfolyam óraterve

Tantárgy	5. évfolyam			6. évfolyam			7. évfolyam			8. évfolyam		
	1. félévi óraszám	2. félévi óraszám	Éves óraszám	1. félévi óraszám	2. félévi óraszám	Éves óraszám	1. félévi óraszám	2. félévi óraszám	Éves óraszám	1. félévi óraszám	2. félévi óraszám	Éves Óraszám
Kötelező tanítási órák												
Magyar nyelv	2	2	74	2	2	74	2	1	55,5	1	2	55,5
Magyar irodalom	2	2	74	2	2	74	2	2	74	2	2	74
Történelem	2	2	74	2	2	74	2	2	74	2	2	74
Idegen nyelv	3	3	111	3	3	111	3	3	111	3	3	111
Matematika	4	4	148	3	3	111	3	3	111	3	3	111
Informatika	-	1	18,5	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Természetismeret és egészségtan	2	2	74	2	2	74	-	-	-	-	-	-
Fizika	-	-	-	-	-	-	1	2	55,5	2	1	55,5
Biológia és egészségtan	-	-	-	-	-	-	2	1	55,5	1	2	55,5
Kémia	-	-	-	-	-	-	1	2	55,5	2	1	55,5
Földrajz	-	-	-	1	1	37	2	1	55,5	1	2	55,5
Ének-zene	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Rajz	1	2	55,5	1	1	37	-	1	18,5	1	-	18,5
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	18,5
Technika és életvitel	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	-	18,5
Testnevelés	3	2	92,5	2	3	92,5	3	2	92,5	2	3	92,5
Etika	-	-	-	-	-	-	-	1	18,5	1	-	18,5
Osztályfőnöki óra	1	1	37	1	1	37	1	1	37	1	1	37
Kötelező tanítási órák összesen	22	23	832,5	22	23	832,5	25	25	925	25	25	925

PEDAGÓGIAI PROGRAM, MOSÓSÍTÁSOK	2
BEVEZETÉS	3
1. KÜLDETÉSNYILATKOZAT	5
1.1. Célcsoport	5
2. PEDAGÓGIAI ELVEINK.....	6

2.1. A Pedagógia Elveket Kiszolgáló Iskolakoncepció.....	6
3. NEVELÉSI PROGRAM.....	8
3.1. Pedagógiai Alapelveink.....	8
3.2. A Személyiségfejlesztés Elve.....	8
3.5. A Beilleszkedési, Magatartási Nehézségekkel Összefüggő Pedagógiai Tevékenység	15
3.6. Tehetség, Képesség Kibontakoztatását Segítő Tevékenységek	15
4. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK	17
5. A TANULÁSI KUDARCNÁK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM, A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	19
6. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK INTEGRÁCIÓJA	21
6.1. Célcsoport.....	21
6.2. Az Együttnevelés Konceptiója.....	21
6.3. A Habilitációs, Rehabilitációs Tevékenység Közös Céljai És Feladatai	22
6.4. A Célcsoport Számára Biztosított Pedagógiai Többlétszolgáltatások.....	22
6.5. Az Együttnevelés Szükséges Órakerete	23
6.6. Az Együttnevelés Dokumentumai	23
6.7. Speciális Fejlesztő Program Alkalmazása A Habilitációs/Rehabilitációs Ellátás Folyamatos Biztosítása Érdekében.....	24
7. A SZÜLŐI HÁZZAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS.....	24
8. HELYI TANTERV	25
8.1. Az Iskolai Képzés Szakasza.....	28
8.2. Kooperatív Tanulás	28
8.3. Epochák	29
8.4. Projektek.....	30
8.5. Témahét.....	31
9. ISKOLÁNK KIEMELT PEDAGÓGIAI ÉS OKTATÁSI TERÜLETEI ÉS A KULCSKOMPETENCIÁK FEJLESZTÉSÉNEK KAPCSOLATA.....	32
9.1. Anyanyelvi Nevelés (Anyanyelvi Kulcskompetencia Fejlesztése)	32
9.2. Idegen Nyelvi Kommunikáció Fejlesztése.....	32
9.3. Informatika Oktatása (Digitális Kompetencia Fejlesztése).....	34
9.4. Környezeti És Egészségnevelés (Egészséges És Környezettudatos Életvitel)	34
9.5. Testnevelés (Mozgáskultúra, Egészséges Életmód).....	35
9.6. Művészeti Nevelés.....	35
9.7. Kis Iskola Alsó Tagozat (1-4. Osztály)	36
9.8. Nagyok Iskola Felső Tagozat 5-8 Évfolyam.....	36
9.9. A Nem Szakrendszerű Oktatás Bevezetése Az 5-6. Évfolyamon	37
10. „LURKÓ” CSOPORT PROGRAMTERVE.....	38
10.1. Mentori Feladatok	39
11. A TOVÁBBHALADÁS KÖVETELMÉNYEI AZ ISKOLÁBAN.....	40
11.1. Az Iskolában Folyó Nevelő-oktató Munka Ellenőrzési, Mérési, Értékelési Rendszere	41
11.2. Az Iskola Értékelési És Ellenőrzési Rendszere.....	41
11.3. Általánosan Elfogadott Elvek Szóbeli Feleletnél.....	43
11.4. Az Ellenőrzés, Mérés És Értékelés Sajátos Szabályai Sajátos Nevelési Igényű Tanuló Integrálása Esetén.....	46
12. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS, KÖRNYEZETVÉDELEM, FOGYASZTÓVÉ-DELEM	48
12.1. Közlekedési Nevelés	48
12.2. Társadalmi Bünmegelőzés, Áldozattá Válás Elkerülése.....	49
12.3. Az Erőszakmentes Konfliktuskezelő Technikák Elsajátítása	49
12.4. Az Infokommunikációs Technikák Alkalmazása.....	49
13. AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT HÁZI FELADATOKMEGHATÁROZÁSA.....	51
13.1. A Metodikai Kultúra Fejlesztése, A Tankönyvek Kiválasztásának Elvei	51
13.2. Az Iskola, Mint Tanuló Szervezet.....	51
13.3. A Szabadidős Tevékenység.....	52
13.4. A Diákönkormányzat.....	53

13.6. Az Iskola Hagyományai, Rendszeres Események	54
14. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS CÉLKITŰZÉSEK, FELADATOK	54
15. A KÖRNYEZETI NEVELÉS ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI.....	58
16. PEDAGÓGIAI PROGRAMMAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK.....	61
ÓRATERV.....	62

Szakvélemény

a

**József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
Egyesített Pedagógiai Programjáról**

Készítette: Bódy Géza
tanügyigazgatási szakértő
ig.sz.:SZO 22407.

Tartalomjegyzék

- 1. Bevezetés**
Törvényi háttér
- 2. Szakértői vélemény elemzésének szempontjai**
A pedagógiai program ellenőrző listája
- 3. A pedagógiai program szakmai véleményezése**
 - 3. 1. Alapelvek, célok, feladatok és tevékenységrendszer koherenciája**
 - 3. 2. A feladatok megvalósításának értékelhetősége**
 - 3. 3. A program szakszerűsége**
 - 3. 4. Javaslat**
- 4. Összegzés**

1. Bevezetés

Budapest Főváros IX. ker. Ferencváros Önkormányzat megbízásából felkérést kaptam, hogy készítsek szakvéleményt az Önkormányzat fenntartásában működő József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény módosított pedagógiai programjáról.

A módosításra azért volt szükség, mert a Dominó Általános Iskola (Bp. IX. Lenhossék u 24-28.) megszűnése következtében a jogutódja a József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény lesz 2012. július 1-től.

A pedagógiai program törvényi háttere:

- A többször módosított, Közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. sz. törvény (továbbiakban Ktv)
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- a 243/2003. (XII. 17.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 11/ 1994 (VI. 8) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 2003. évi CXXV. Törvény Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1997. évi XXXI.T örvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 1997. évi CLIV. Törvény 38.§ (1) bekezdése az egészségügyről.

A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé./ KT. 44.§. 1.

2.A szakértői elemzés szempontjai:

- **A Pedagógiai Program és a Helyi tanterv tartalmazza-e a jogszabályban előírt kötelező elemeket,**
- **elfogadása, jóváhagyásával kapcsolatos eljárás megfelel-e a törvényei előírásoknak,**
- **a legitimáció vizsgálata,**
- **formai és szakmai megfelelés**

Formai megfelelés

Rendelkezésre állt-e a pedagógiai program

fenntartói jóváhagyásához

van nincs

Megjegyzés

- a diákönkormányzat véleménye

√

- a szülői közösség véleménye

√

- a nevelőtestület véleménye, elfogadása

√

- a pedagógiai program érvényességi idejének meghatározása

√

-intézkedés a pedagógiai program értékeléséről és felülvizsgálatáról

√

-intézkedés a pedagógiai program módosításának körülményeiről

√

-intézkedés a pedagógiai program nyilvánosságáról és elhelyezéséről

√

- vezetői aláírás és pecsét megléte

√

A nevelési programrész tartalmi megfelelése

Közokt. tv.48.§ (1) a)	van	nincs	megjegyzés
1. az iskolában folyó nevelő-oktató munka			
- pedagógiai alapelvei,	√		
- céljai,	√		
- feladatai,	√		
- eszközei,	√		
- eljárásai,	√		
2. a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok, tevékenységi formák	√		
- beépítése a nevelés egyes területeibe	√		
3. a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok, tevékenységi formák	√		
4. a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	√		
5. a tehetségfejlesztéssel összefüggő feladatok	√		
6.gyermek és ifjúságvédelemmel	√		

kapcsolatos feladatok, eljárások

7. a tanulási kudarcnak kitett tanulók

√

felzárkóztatása

8. a szociális hátrányok enyhítését

√

segítő tevékenység

9. a pedagógiai program végrehajtásához

√

szükséges nevelő-oktató munkát segítő

eszközök és felszerelések jegyzéke

Csak az SNI
tanulókra
vonatkozóan

10. a szülő, tanuló, pedagógus iskolai együtt-

√

működésének formái, továbbfejlesztésének

lehetőségei

11. Az iskola nevelési programjának része-

ként elkészítette -e:

az iskola egészségnevelési programját,

√

.....az egészségfejlesztéssel összefüggő

√

iskolai feladatokat,

a mindennapi testedzés lehetőségeinek

√

végrehajtását szolgáló programot

a környezeti nevelés programját.

√

12 Az iskolai egészségnevelési program

Nem láttam

elkészítéséhez beszerezte-e az iskolai

egészségügyi szolgálat véleményét

13. Elkészült-e a fogyasztóvédelemmel

√

kapcsolatos nevelési program

A helyi tanterv tartalmi megfelelése

Közokt. Tv. 48. §.(1) b)

**1. az iskola egyes típusain, évfolyamain
tanított-tantárgyak**

- a kötelező és választható tanórai foglalkozás,

√

- azok óraszámai,

√

- az előírt tananyag,

√

- követelmény megjelenik-e ✓

**2. az oktatásban alkalmazható tankönyvek,
tanulmányi segédletek**

- tankönyvek kiválasztásának elvei ✓

3. a magasabb évfolyamra lépés feltételei ✓

**4. az iskolai beszámoltatás, az ismeretek
számonkérése** ✓

- követelményei és formái, ✓

- a tanuló magatartása, szorgalma ✓

értékelésének és minősítésének követelményei,
feltételei

5. Moduláris oktatás ✓

6. a tanulók fizikai állapotának méréséhez ✓

szükséges módszerek /Közot.tv.41.§(5)/

Közokt. tv. 48 § (4)

a.) az iskolai írásbeli beszámoltatások

- formái, ✓

- rendje, ✓

- korlátai ✓

b) a tanulók tudásának értékelésében

betöltött

-szerepe ✓

- súlya ✓

- a sajátos nevelési igényű tanulók oktatása ✓

esetén a helyi tanterv tartalmazza-e

- a fejlesztő programot, az önmagukhoz mért
fejlődésüket értékeli-e ✓

a fogyatékoság típusához és fokához igazodó
fejlesztő programot készítettek-e? ✓

3. 1. Alapelvek, célok, feladatok és tevékenységrendszer koherenciája

A pedagógiai alapelvek összhangban vannak a meghatározott célokkal és feladatokkal. A célok az alapelvekből következnek, melyhez a feladatokat rendelik. Legfontosabb célnak tekintik az alapkészségek fejlesztését, az indulási hátrányok csökkentését, a konstruktív életvezetés elsajátítását, a toleranciakészség fejlesztését, a folyamatos önfejlesztés igényének kialakítását.

A differenciált, kooperatív tanulásszervezési módok, a csoportbontás, az epochális oktatás, a projekt módszerek alkalmazása az iskola legfontosabb tevékenységrendszeréhez tartozik. Ezek **a módszerek nem ismeretlenek a Dominó iskolából átkerült tanulók számára sem**. A Pedagógiai Programban megfogalmazásra került, hogy **az ott kialakított jó tapasztalatokat felhasználják a mindennapokban**.

A NAT által preferált valamennyi kulcskompetencia fejlesztése kiemelt hangsúlyt kapott a programban, valamennyi oktatási-nevelési területen megjelenik.

A Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott elvek, célok, feladatok a helyi intézményi sajátosságokban világosan tükröződnek, konkrétumokat tartalmaznak, ami ennek, a sok hátrányos helyzetű tanulót nevelő iskolának a sajátja.

3. 2. A feladatok megvalósításának értékelhetősége

A célok és az egyes területek (közösségfejlesztés, személyiségfejlesztés, szociális hátrányok enyhítése, tehetséggondozás) közötti koherencia:

A **személyiségfejlesztés** egyik legfőbb céljának tekintik a biztonságot adó légkörben történő, az érzelmekről szóló nevelést. Az erkölcsi normák, a komplex humanisztikus értékek közvetítése, a kapcsolatteremtés kultúrájának megismertetése és fejlesztése kiemelt feladat ebben az iskolában, ahol a halmozottan hátrányos és a SNI tanulók száma dominál. A nevelés valamennyi területén foglalkoznak azzal, hogy alakuljon ki a tanulók önismerete, kitartása, a munkára nevelése.

A **közösségfejlesztésre** nagy hangsúlyt fektetnek mind a tanórákon, mind a napköziben, az egésznapos nevelés valamennyi színterén. A közösségfejlesztés szorosan illeszkedik a személyiségfejlesztésnél megfogalmazott feladatokhoz. Mindazokat a színtereket tartalmazza a program, ahol a közösségek kapcsolatba kerülhetnek, együttműködhetnek egymással.

A **beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységet a program** konkrétan meghatározza az esélyegyenlőség megteremtésére. A szülőkkel való kapcsolatteremtést a problémák megoldásához, fontosnak tartják. A problémás tanulóknak biztosítják a szabadidő hasznos eltöltését, amely a művészeti nevelésben teljesebbé válik.

A konfliktuskezelő technikák elsajátítása hangsúlyos.

A tehetséggondozás és képességfejlesztés első lépése az iskolai felmérő munka.

Megfogalmazták, hogy hol vannak azok a színterek, ahol a tehetséges tanulók fejleszthetik képességeiket

A tanulási kudarcnak kitett tanulókat segítő pedagógiai tevékenység a program szerint nagyon fontos, hiszen többszörösen hátrányos helyzetben lévő tanulók vannak jelen. A tudatos és felelősségteljes pedagógiai munka tükröződik a segítő tevékenységek kidolgozásában.

Szociális hátrányok enyhítésére szolgáló tevékenységek. Az iskola a társadalmi környezetéhez alkalmazkodva, komoly erőfeszítéseket tesz a szociális hátrányok enyhítésére a felzárkóztató és tehetséggondozó, (művészeti nevelés), a drog- és bűnmegelőző programok, a differenciált kiscsoportos oktatás, az egyéni fejlesztés területén.

A gyermek és ifjúságvédelem programjában rámutatnak arra, hogy a személyiség megismerése, tudatos, tervszerű a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények feltárása kiemelt feladat. A fejezet **jól kidolgozott**, tükrözi az iskola tanulóközösségének problémáit, megkülönbözteti a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség ismérveit.

A környezeti és egészségnevelési program alaposan kidolgozott, egymástól elválaszthatatlan nevelési folyamat. Konkrét célokat és feladatokat, módszereket fogalmaz meg a program.

A **sajátos nevelési igényű tanulók** integrált nevelése az Alapító Okiratban rögzítésre került.

Az SNI tanulók integrációja, az együttnevelés koncepciója, fontos eleme a programnak. Megfogalmazták azokat a tanári elvárásokat, amik elősegítik a pedagógiai segítségnyújtást. A szülőket is fel kívánják készíteni arra, hogy az eredményes szocializációt mi segíti elő.

A rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet tükröződik, az egyéni fejlesztés az állapot felmérése után történik. A tanulók között fennálló szociális és tudásbeli különbségeket az iskola a tanulók közös és egyedi sajátosságaihoz igazodva próbálja szintre hozni.

Megjegyzésre került, hogy az adaptált pedagógiai koncepció és tanterv a pedagógiai program melléklete.(nincs csatolva).

Az iskola helyi tantervében szereplő tantárgyi rendszer és óraterv vizsgálata:

A roma tanulók képességfejlesztése az egésznapos iskolában valósul meg. Az epochális, a differenciált, a kooperatív tanulásszervezés, a projekt módszer alkalmazása, az iskola évek óta alkalmazott módszere, a Dominó iskola tanulóinak beilleszkedése is ezeknek a módszereknek a továbbvitelét kívánják meg.

A „lurkó csoport” programterve különleges színfolt a helyi tantervben. A mentor tanárok szerepe kiemelt jelentőségű az egyéni módszerek alkalmazásában, a biztonságos légkört adó iskola falai között.

Az óraterv a törvényi előírásoknak megfelelő.

A helyi tanterv tartalmazza az iskolai beszámoltatás formáját, rendjét, a modulok értékelését, a továbbhaladás követelményeit, az otthoni felkészülés kritériumait, az értékelés rendszerét, a tankönyvkiválasztás elveit.

3.3 A program szakszerűsége

Az egyesített Pedagógiai Program egyes fejezetei jól kidolgozottak, alkalmasak arra, hogy az integrált nevelés-oktatás megvalósuljon.

4. Összegzés

A Pedagógiai Program egyes fejezetei **koherensek** egymással, **egységes koncepciót** és elveket képviselnek. A **Dominó iskola** tanulóinak beilleszkedése a program megvalósulásával biztosított.

A program teljes egészében a helyi sajátosságokra épül, széles körű kínálatot biztosít a roma tanulók oktatására-nevelésére.

Az egyesített Pedagógiai Program elfogadását a fenntartó számára elfogadásra javaslom.

2012. június 27.

Bódy Géza
tanügyigazgatási szakértő